QORTI CIVILI PRIM`AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)

Onor. Imhallef
Joseph Zammit McKeon

Illum il-Hamis 29 ta` Ottubru 2015

Kawza Nru. 1
Rikors Nru. 14/11 JZM

Robert Ciantar (316583M)

kontra

L-Onorevoli Prim Ministru ;

L-Avukat Generali ;

Il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, u b`digriet tat-23 ta` Mejju 2013 "il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud" inbidel ghal Direttur Generali (Taxxa fuq il-Valur Mizjud)" ;

Il-Kummissarju tal-Pulizija

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors prezentat fid-29 ta` Marzu 2011 li jaqra hekk :–

Il-Fatti

Illi kif jidher mill-annessa kopja ufficcjali Dok A, fil-15 ta` Ottubru 2009 l-esponent kien gie akkuzat quddiem l-Onorabbli Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali talli ghan-nom u in rapprezentanza ta` Ciantar Construction Limited u/jew bhala persuna registrata mal-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud naqas li jikkonforma ruhu mas-sentenza tal-istess Qorti tal-Magistrati (Malta) datata 26 ta` April, 2007 u moghtija fil-konfront tieghu nkwantu naqas kif ordnat fl-imsemmija sentenza fi zmien tlett xhur mid-data tas-sentenza, jikkonforma ruhu mal-ligi u fin-nuqqas jehel multa ohra ta` sitt (6) Liri Maltin ghal kull jum li matulu jkompli n-nuqqas qara li jghaddi l-imsemmi zmien.

Illi fuq ammissjoni tal-esponent, il-Qorti sabitu hati ta` l-akkuza kif dedotta u kkundannatu ghal hlas ta` multa ta` €3,675.7 (Tlett elef, sitt mija u hamsa u sebghin Euro u hamsa u sebghin centezmi), multa rapprezentattiva l-perjodu ta` bejn is-27 ta` Lulju, 2007 sal-14 ta` April, 2008 salv kull penali ghal nuqqas ulterjuri.

Illi effettivament il-Ligi dwar it-Taxxa tal-Valur Mizjud jikkontempla li minkejja li l-formula tal-VAT tintbaghat, jekk ghal kwalunkwe raguni ma jsirx hlas kontemporanejament mal-presentata tal-formula, il-Kummissarju ntimat huwa ntitolat li jikkonsidra bhallikieku ma tkunx intbaghtet l-imsemmija formula u konsegwentement il-proceduri kumulattivi kriminali jittiehdu u l-akkuzat jigi mmultat talli ma ottemperax ruhu mal-ligi anke jekk fil-fatt ikun baghat tali formula.

Illi jirrizulta li fil-mument li l-esponent naqas milli jibghat il-formula tal-VAT kif kien jinkombi lilu, huwa gie soggettat ghal penalitajiet amministrattivi kemm ghal dan in-nuqqas u kontemporanjament ghan-nuqqas ta` hlas, u dan apparti imghax kkalkolati fuq stima li tinhareg mill-Kunimissarju intimat.

Illi dawn il-penalitajiet hekk imsejjha "amministrattivi" skattaw mekkanikament u gew imposti minghajr l-ebda process li jista` jitqies li jissoddisfa "smigh xieraq".

Illi in oltre peress illi tali multi amministrattivi huma ta` natura kemm ta` deterrent kif ukoll huma punittivi, tali multi amministrattivi u kif ukoll l-imghax punittiv ghandhom jitqiesu bhala penalitajiet ta` natura kriminali.

Illi ghalhekk il-multi li inghataw lill-esponent kemm mill-Onorabbli Qorti tal-Magistrati kif ukoll mill-Kummissarju tal-VAT kif intqal, jimportaw zewg sensiela ta` penalitajiet ta` natura kriminali ghall-istess nuqqas.

Illi in oltre ghar-ragunijiet moghtija l-proceduri kriminali in kwantu huma punittivi u jimponu piena kumulattiva giornaliera minhabba nuqqas permanenti joperaw b`mod illi proceduri kriminali gew istitwiti ghal dak illi essenzjalment huwa dejn civili.

Illi kif jidher mill-anness kopja ta` digriet ta` Onorabbli Qorti tal-Magistrati hawn immarkati Dok B il-piena fil-kawza fuq imsemmija giet ikkonvertita f` perjodu ta` prigunerija.

Illi d-Digriet ghal-konversjoni imsemmija inghata minghajr smigh xieraq fejn instema` biss l-Avukat Generali li sottometta fatti u stat guridiku li talvolta jista` jkunu kontestati.

Illi inoltre, l-esponent gie soggettat ghal hekk imsejha "short-payment penalties" illi mhux talli huma sproporzjonati talli m`humiex imsejsa fuq ligi u huma ghal kollox abbuzivi.

Illi n-nuqqasijiet tar-rikorrenti ma kienux frivoli, izda kawzati minn diffikoltajiet serji kemm personali u finanzjarji li holqu stat fiziku u psikologiku li rrenda lill-esponent fi stat fejn ma setax jonora l-obbligi tieghu.

Illi n-normi dwar il-penali amministrattivi huma regolati fl-artikoli 2, 31, 33, 34, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 44, 58, 59, 67, 68 u 76 AU dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, il-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta` Malta.

Illi n-normi dwar l-imghax jinstabu fl-artikoli 21 u 67 tal-Att dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, il-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta` Malta.

Illi l-Att dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, il-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta` Malta jghid hekk :-

'83(3) Il-bidu ta' ***procedimenti jew I-impozizzjoni ta' piena ghal xi reat taht din it-Taqsima ma ghandhomx jehilsu lil xi persuna minn prosekuzzjoni taht xi ligi ohra jew mill-obbligu ta' hlas ta' xi taxxa jew penali amministrattiva*** *li ghandha jew li jista' jkollha taht dan l-Att u l-bidu ta' procedimenti jew l-impozizzjoni ta' xi piena ghal xi reat taht xi ligi ohra jew il-*

hlas ta' xi taxxa jew penali amministrattiva taht dan l-Att ma ghandhomx jehilsu lil xi persuna minn xi prosekuzzjoni jew piena taht din it-Taqsima.'

Illi d-dispozzizjoni citata hija leziva tad-drittijiet tal-bniedem ghaliex hija sproporzjonata. In oltre fiha innifisha hija leziva wkoll ghad-drittijiet tal-bniedem ghaliex tippermetti azzjoni jew konsegwenzi kriminali dupplici ossia multiplici bi ksur tal-principju "Ne bis in idem".

<u>Gurisprudenza dwar il-Kwestjoni tal-Proporzjonalita'</u>

Fil-kaz Affaire Mamidakis v. Greece (Application No. 35533/04) il-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem waslet ghas-segwenti konkluzjoni :-

'47. Quant a l'exigence de proportionnalité entre l'ingérence dans le droit du requérant et le but d'intérêt general poursuivi, la Cour ne peut que constater l'importance de Pamende infligée. En effet, elle rappelle que le requérant se vit imposer, a titre personnel, une amende d'un montant total de 3 008 216 euros et fut par ailleurs déclaré conjointement responsable pour le paiement des amendes imposées a d'autres personnes pour violations douanières, d'un montant total de 4 946 145 euros. A Wen pas douter, il s'agit de sommes extrêmement élevées, allant jusqu'au décuple des taxes frappant l'objet de l'infraction ; cette situation amena par ailleurs les juges dissidents du Conseil d'Etat a considérer que l'amende litigieuse constituait une charge exorbitante même pour de très grandes entreprises et qu'il en résultait ainsi une confiscation de facto de la propriété du requérant, en violation de I'article 1 du Protocole no 1 (voir ci-dessus, paragraphe 15 in fine).

48. Dans ces circonstances, même en tenant compte de la marge d'appréciation dont disposent les Etats contractants en cette matière (voir, Bal.62 C. Slovaquie (dec.), no 60243/00, 16 septembre 2003 ; Valico S.r.l. c. Italie (dec.), no 70074/01, 21 mars 2006), la Cour estime que l'imposition de l'amende en question a porte une telle atteinte a la situation financière du requérant qu'il s'agissait d'une mesure disproportionnée par rapport au but légitime qu'elle poursuivait.

Partant, il y a eu violation de Particle 1 du Protocole no 1.'

Fil-kaz "Bulves AD v. Bulgaria (Application no. 3991/03)

'62. The Court reiterates that according to its well-established case-law, an instance of interference, including one resulting from a measure to secure payment of taxes, must strike a "fair balance" between the demands of the general interest of the community and the requirements of the protection of the

individual's fundamental rights. The concern to achieve this balance is reflected in the structure of Article I of Protocol No. 1 as a whole, including the second paragraph : there must be a reasonable relationship of proportionality between the means employed and the aims pursued.

63. However determining whether this requirement has been met, it is recognised that a Contracting State, not least when framing and implementing policies in the area of taxation, enjoys a wide margin of appreciation, and the Court will respect the legislature's assessment in such matters unless it is devoid of reasonable foundation (see Sporrong and Lönnroth v. Sweden, 23 September 1982, § 69, Series A no. 52; National & Provincial Building Society, Leeds Permanent Building Society and Yorkshire Building Society, cited above, § 80; and M.A. and 34 Others v. Finland (dec.), no. 27793/95, 10 June 2003).

64. Accordingly, the Court cannot fail to exercise its power of review and must determine whether the requisite balance was maintained in a manner consonant with the applicant company's right to "the peaceful enjoyment of [its] possessions", within the meaning of the first sentence of Article 1 of Protocol No. 1 (see Sporrong and Lönnroth, cited above, § 69; Lithgow and Others v. the United Kingdom, 8 July 1986, §§ 12l-22, Series A no. 102; and Intersplav v. Ukraine, no. 803/02, § 38, 9 January 2007).'

Gurisprudenza dwar il-Kwestjoni tan-Non Bis In idem

Illi l-gurisprudenza tal-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem giet affacjata b'fattispecje simili ghal dawk in ezami fis-sentenza fl-ismijiet CASE OF RUOTSALAINEN v. FINLAND (Application no. 13079/03) ikkonkludiet hekk :

*'The aim of Article 4 § 1 of Protocol No. 7 is to prohibit the repetition of criminal proceedings that have been concluded by a final decision. **In the case under consideration two measures were imposed on the applicant in two separate and consecutive sets of proceedings. On 26 February 2001 the applicant was fined in summary penal order** proceedings and on 17 September 2001 the applicant was issued with a fuel fee debit in administrative proceedings.*

42. The Court reiterates that the legal characterisation of the procedure under national law cannot be the sole criterion of relevance for the applicability of the principle of non bis in idem under Article 4 § 1 of Protocol No. 7. Otherwise, the application of this provision would be left to the discretion of the Contracting States to a degree that might lead to results incompatible with the object and purpose of the Convention ...

*44. As noted above, first, the **applicant was fined in summary penal order proceedings because he had used more leniently taxed fuel than diesel oil in the tank of his vehicle, which constituted petty tax fraud**. The*

proceedings were "criminal" according to the Finnish legal classification. Those proceedings were "criminal" also for the purposes of Article 4 of Protocol No. 7 and consequently the applicant was "finally acquitted or convicted in accordance with the law and penal procedure of [the] State". The guarantee of Article 4 of Protocol No. 7 comes into play where a new set of proceedings is instituted after the previous acquittal or conviction has acquired the force of res judicata. In this case, the applicant did not appeal against the summary penal order, which therefore became res judicata.

*45. **Subsequently, the applicant was issued with a fuel fee debit in administrative proceedings.** Turning to the first of the Engel criteria, it is apparent that the fuel fee debit was not classified as criminal but as part of the fiscal regime (see paragraph 12 above). This is however not decisive. In this connection, the Court has previously found that the sphere defined in the Finnish legal system as "administrative" embraces certain offences that have a criminal connotation but are too trivial to be governed by criminal law and procedure (see Jussila v. Finland [GC], cited above, § 38).*

46. The second criterion, the nature of the offence, is the more important. The Court observes that the relevant provision of the Fuel Fee Act was directed towards all citizens rather than towards a group possessing a special status. The applicant was liable in his capacity as owner or user of a diesel engine vehicle. As to the Government's argument that the fuel fee debit was intended as pecuniary compensation for damage, the Court is however not so convinced in the circumstances of the present case. It may well be that the fuel fee imposed corresponded to the damage caused, namely loss of revenue. It is however to be noted that the fuel fee collected was trebled. This must in the Court's view be seen as a punishment to deter re-offending, recognised as a characteristic feature of criminal penalties (see Ezeh, § 102 and 105). It may therefore be concluded that the fuel fee debit was imposed by a rule whose purpose was not only compensatory but also deterrent and punitive. The Court considers that this establishes the criminal nature of the offence …

57. The foregoing considerations are sufficient to enable the Court to conclude that there has accordingly been a violation of Article 4 of Protocol No. 7 to the Convention.'

Gurisprudenza Relevanti ghax-' Short-Payment Penalty' Abbuziva

Dan l-ahhar, il-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem kellha 1l-opportunita' tispjega illi meta awtorita' fiskali tigbor tribut illi m'huwiex kontemplat inekwivokament f'ligi tali stat ikun qed jikser id-dritt ghall-proprjeta'. F'sentenza recentissima dik ta' CASE OF SHCHOKIN v. UKRAINE (Applications nos. 23759/03 and 37943/06), il-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem spjegat illi :

'56. Even assuming that the interpretation by the domestic authorities was plausible, the Court is not satisfied with the overall state of domestic law, existing at the relevant time, on the matter in question. It notes that the relevant legal acts had been manifestly inconsistent with each other. As a result, the domestic authorities applied, on their own discretion, the opposite approaches as to the correlation of those legal acts. In the Court's opinion the lack of the required clarity and precision of the domestic law, offering divergent interpretations on such an important fiscal issue, upset the requirement of the "quality of law" under the Convention and did not provide adequate protection against arbitrary interference by the public authorities with the applicant's property rights.

57. In this regard the Court cannot overlook the requirement of section 4.4.1 of the Law "On the procedure for payment of taxpayers' liabilities to budgets and state purpose funds" of 21 December 2000 which provided that if domestic legislation offered ambiguous or multiple interpretations of the rights and obligations of the taxpayers the domestic authorities were obliged to take the approach which was more favourable to the taxpayer. However, in the present case the authorities opted for the less favourable interpretation of the domestic law which resulted in the increase in the applicant's income tax liability.

58. The foregoing considerations are sufficient to enable the Court to conclude that the interference with the applicant's property rights was not lawful for the purpose of Article 1 of Protocol No. 1. It holds for this reason that there has been a violation of that provision.'

Ksur tal-Valur tal-Proporzjonalita'

Illi minkejja illi kemm il-Kostituzzjoni kif ukoll il-Konvenzjoni jirrikonoxxu d-dritt tal-Istat illi jintaxxa huwa pacifiku illi t-taxxa ghanda tkun wahda proporzjonali u wahda illi ma tohloqx piz eccessiv fuq il-privat.

Illi d-dejn vantat mill-Kummissarju ghat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud huwa wiehed bazat fuq l-Att dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, il-Kapitolu 406 tal-Ligijiet ta` Malta, illi jinkorpora normi illi jiksru d-drittijiet fundamentali tal-bniedem ghaliex l-imsemmija normi fl-assjem taghhom joholqu sistema ta` imghax u penali amministrattivi illi joholqu piz eccessiv fuq il-privat b`tali mod illi jizvestu lill-individwu mid-dritt tieghu ghall-proprjeta`. Inoltre jinkorporaw normi fejn l-imsemmija djun civili jistghu jigu konvertiti f pieni ta` prigunerija.

Illi l-imghax ikkuntemplat fil-ligi tal-VAT flimkien mal-penali ikkontemplati fl-artikolu 37 tal-Att dwar il-VAT joholqu excessive burden fuq ic-cittadin ghaliex huma palezement sproporzjonati. Di fatti, fil-kaz odjem, l-imghax u l-penali, sal-gurnata tal-lum kibru b`mod zmizurat. L-immoralita` intrinsika tal-imghax u r-regoli rigward id-dekors tieghu ghandhom element kbira ta` uzura

illi jikser il-principji talmoralita` fiskali (principju illi japplika ghac-cittadin kif ukoll ghall-Istat) u fuq kollox il-principju tal-kapacita` kontributtiva.

Illi l-valur tal-proporzjonalita` huwa valur illi huwa mhaddan kemm mill-Konvenzjoni Ewropeja kif ukoll mil-ligi Komunitarja. Tant illi din-kwestjoni tal-penali eccessivi qamet kemm il-darba quddiem l-organi Ewropei.

Di piu`, sentenza ta` prigunerija hija piena sproporzjonata ghal dak illi fl-essenza tieghu huwa nuqqas ta` hlas ta` dejn civili.

Ksur tal-principji Non Bis in Idem

Illi hekk kif jirrizulta mill-istess esposizzjoni tal-fatti r-rikorrent gie kkastigat tlett darbiet ghan-nuqqasijiet tieghu illi jibghat VAT returns bil-hlasijiet.

Gie kkastigat bl-imghax punittiv, bil-multi amministrattivi u l-multi kriminali ghall-istess nuqqas.

Ghalhekk il-ksur tal-principju tan-Non Bis in Idem jew Ne Bis in Idem huwa car u lampanti.

Ksur tal-principju ta` Smigh Xieraq

Illi kif intqal fuq inkiser il-jedd ghad-dritt ta` smigh xieraq meta skattaw penalitajiet amministrattrivi b`mod arbitrarju u mekkaniku. Il-ksur tal-principju "Non bis in idem" ikkawza lezjoni ohra ta` ksur tad-dritt ta` smigh xieraq, izda fuq kollox il-fatt li l-ligi ma tikkontemplax esercizzju aggudikattiv sabiex jsir smigh qabel ma jigi b`xi mod determinat jekk it-taxpayer ghandux jew le jigi impost fuqu penali aniministrattivi jwassal ghal posizzjoni fejn il-Ligi fl-artikoli su-referiti tikser id-dritt ghas-smigh xieraq.

Short Payment Penalty

Jirrizulta illi l-mod kif inhareg is-`short payment penalty` hu ghal kollox abbuziv. Hija haga inkredibbli kif qed tigi ezatta taxxa illi ma ssib ebda riskontru legali. Qed tigi ezatta u migbura penali minghajr illi tali penali hija msejjsa fuq xi forma ta` ligi. Ghar-ragunijiet spjegati fuq is-short payment

penalty m`hijiex `foreseeable` u `passed according to law`. Ghalhekk hija leziva tad-dritt tal-proprjeta`.

<u>It-Talba tar-Rikorrent</u>

Ghaldaqstant u in vista tas-suespost l-esponenti jitlob lil din l-Onorabbli Qorti :

1. Tiddikjara illi, ghar-ragunijiet fuq esposti, is-subartiklu 3 tal-artikolu 83 tal-Kap 406 tal-Ligijiet ta` Malta jikser id-Drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Kostituzzjoni ta` Malta fl-Artikolu 39 (Smigh Xieraq).

2. Tiddikjara illi, ghar-ragunijiet fuq esposti, is-subartiklu 3 tal-artikolu 83 tal-Kap 406 tal-Ligijiet ta` Malta jiksru id-Drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Konvenzjoni Ewropeja ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet u l-Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem :

(a) Fl-Artikolu 6 tal-Ewwel Skeda tal-Kap 319 tal-Ligijiet ta` Malta (Smigh Xieraq) ; u

(b) Fl-Artikolu 4 tal-Protokol 7 li hemm mal-Konvenzjoni Ewropea (Ne Bis in Idem).

3. Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti d-disposizzjonjiet imsemmija tal-Kap 406 dwar l-imghax u l-penali amministrattivi jiksru id-Drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Kostituzzjoni ta` Malta fl-Artikolu 37 (Protezzjoni minn privazzjoni ta` proprjeta` bla kumpens) u fl-Artikolu 4 tal-Protokol 7 li hemm mal-Konvenzjoni Ewropea (Ne Bis in Idem).

4. Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti l`hekk imsejha `short-payment penalties` jiksru id-drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Konvenzjoni Ewropeja ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet u l-Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem fl-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll li hemm mal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (tgawdija tal-proprjeta`).

5. Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti l`hekk imsejha `short-payment penalties` jiksru id-drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti

kif protetti mill-Kostituzzjoni ta` Malta fl-Artikolu 37 (Protezzjoni minn privazzjoni ta` proprjeta` bla kumpens).

6. Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti id-disposizzjonjiet imsemmija tal-Kap 406 dwar l-imghax u l-penali amministrattivi jiksru id-Drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Konvenzjoni Ewropeja ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet u l-Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem fl-Artikolu 1 ta` l-Ewwel Protokoll li hemm mal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (tgawdija tal-proprjeta`).

7. Tikkancella u/jew tnaqqas l-imghax legali u penali amministrattivi imposti fuq ir-rikorrent.

8. Tiddikjara li ir-rikorrent sofra danni bil-ksur tad-drittijiet tieghu kif intqal.

9. Tiffissa kumpens xieraq dovut lir-rikorrenti u tikkundana lill-intimati jew min minnhom ihallas il-kumpens kif hekk likwidat.

10. Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti nkiser l-ewwel artikolu tar-raba` protokoll li hemm mal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (Projbizzjoni ta` priguneriija ghal dejn).

11. Thassar is-sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati kif jirrisultaw mill-anness Dok A fl-ismijiet Pulizija vs Robert Ciantar fejn ir-rikorrent gie misjub hati kif jirrisulta mill-anness dokument u thassar ukoll id-digrieti imsemmija fuq ghall-konversjoni tal-multi hemm imsemmija ghal piena karcerarja, kollox kif intqal fuq u ghar-ragunijiet fuq premessi.

12. Taghti kull rimedju, direttiva u kumpens li jidhrilha xieraq.

Rat id-dokument li pprezenta r-rikorrent flimkien mar-rikors promotur.

Rat ir-risposta li pprezentaw l-intimati flimkien fil-25 ta` April 2011 li taqra hekk :–

(A) <u>L-Eccezzjonijiet Preliminari</u>

Illi fl-ewwel lok, l-Onorevoli Prim` Ministru ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju stante li mhux il-legittimu kontradittur ai termini ta` l-Artikolu 181B tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta` Malta ;

Illi fit-tieni lok u minghajr pregudizzju ghas-suespost, ir-rikorrent m` ghandux interess guridiku sabiex jattakka l-Artikolu 83(3) tal-Kap 406 ghas-segwenti ragunijiet :-

Illi jirrizulta li r-rikorrent ammetta l-akkuzi kollha kif migjuba kontrih fil-proceduri kriminali li ttiehdu kontrih quddiem il-Qorti tal-Magistrati. L-esponenti jirrilevaw li l-ammissjoni hija indikazzjoni li ma kien hemm xejn irregolari fil-proceduri. Ghalhekk ir-rikorrent ma jistax f`dan l-istadju jissolleva ilmenti dwar procedura illi hu ssottometta ruhu ghaliha kompletament b`mod volontarju stante li dawk il-proceduri huma res judicata ;

Illi r-rikorrent ghazel li ma utilizzax ir-rimedju li jitlob Referenza Kostituzzjonali, u dan il-fatt flimkien ma` l-ammissjoni ta` l-akkuzi migjuba kontra tieghu jikkonstitwixxu akwijexxenza min-naha tar-rikorrent ;

Inoltre jirrizulta li r-rikorrent naqas milli jezawrixxi r-rimedji ordinarji li kellu ghad-dispozizzjoni tieghu, konsistenti f` appell mid-decizjoni tal-Qorti tal-Magistrati fil-konfront tieghu.

(B) <u>Il-Mertu</u>

Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet kollha tar-rikorrent kif dedotti fir-rikors promotur huma nfondati fil-fatt u fid-dritt ghas-segwenti ragunijiet li qed jigu elenkati minghajr pregudizzju ghal xulxin :-

Illi b` referenza ghall-hames paragrafu tar-rikors promotur, mhux minnu li l-penalitajiet amministrattivi skattaw mekkanikament u gew imposti minghajr l-ebda process li jista` jitqies li jissodisfa smigh xieraq. Fil-fatt a kuntrarju ta` dak li qed jallega r-rikorrent, l-Artikolu 44(k) ta` l-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (Kap 406) jistipula li jekk tqum xi kwistjoni, li ma tkunx stima, dwar l-imposizzjoni ta` kull penali amministrattiva, hlief meta imposta bhala rizultat ta` stima, dik il-kwistjoni tista` tigi riferita lill-Bord ta` l-Appelli dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizud minn kull persuna li tissodisfa l-Bord li ghandha interess dirett f'dik il-kwistjoni ;

Illi l-pretensjoni tar-rikorrent li l-multi amministrattivi kif ukoll l-imghax in kwistjoni ghandhom jitqiesu bhala penalitajiet ta` natura kriminali hija ghal kollox inkorretta u insostenibbli. L-Artikoli 76 sa 84 tal-Kap 406, jipprovdu ghal reati u pieni kriminali li jistghu jigu mposti unikament wara li jkun hemm kundanna mill-Qrati ta` Malta. Effettivament, il-Kummissarju tal-VAT m`ghandux il-poter li jimponi penali ta` natura kriminali, apparti l-fatt illi li kieku l-legislatur ried li l-penali amministrattivi u l-imghax ikunu meqjusa bhala reat kriminali, kien jinkludihom fl-Artikoli hawn fuq imsemmija. Per konsegwenza, l-istess penali u imghax impost mill-intimat Kummmissarju tal-VAT ma jikkwalifikawx bhala piena ghal reat ta` natura kriminali fil-ligi kif qed jigi zbaljatament allegat mir-rikorrent ;

Illi l-multi li gew imposti mill-Onorabbli Qorti tal-Magistrati huma l-konsegwenza ta` sejba ta` htija ta` reat kriminali u bhala tali huma pagabbli u dovuti lir-Registratur tal-Qrati. Illi dawn huma ben diversi mill-penali u imghax amministrattiv dovuti lill-intimat Kummissarju tal-VAT ai termini ta` l-Artikoli 21(4) u 38 sa 41 tal-Kap 406. Ghaldaqstant kull allegazzjoni da parti tar-rikorrent li l-penali amministrattiv u l-imghax huma allegatament ta` natura kriminali hija manifestament infondata ;

Illi mit-tmien u d-disa` paragrafi tar-rikors promotur jidher li r-rikorrent mhux qed jaghmel id-distinzjoni netta li tiddifferenzja l-penali amministrattivi minn multi ta` natura penali. Fil-fatt Dok `A` jirreferi ghall-multi li gew imposti mill-Onorabbli Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali wara li l-istess Qorti sabet lir-rikorrent hati ta` reat kriminali ;

Illi jidher car li `Dok B` qed jirreferi ghall-multa imposta mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali ghal sejba ta` htija ta` reat kriminali u mhux ghall-penali amministrattivi kif qed jallega r-rikorrent ;

Illi fil-fatt ir-Registratur tal-Qrati u Tribunali Kriminali li ipprezenta r-rikors `Dok B` anness mar-rikors promotur u mhux il-Kummissarju tal-VAT jew l-Avukat Generali kif qed jallega r-rikorrent fl-ghaxar paragrafu tar-rikors promotur ;

Illi mhux minnu li s-short payment penalties huma sproporzjonati u m` humiex imsejsa fil-ligi u huma abbuzivi kif qed jallega r-rikorrent fil-paragrafu hdax tar-rikors promotur ;

Illi effettivament, id-danni li allegatament qed isofri r-rikorrent huma

unikament il-konsegwenza ta` l-agir u n-nuqqas tieghu stess u certament mhumiex attribwibbli ghal xi nuqqas da parte ta` l-intimati.

(C) ***L-Allegat Ksur tal-Valur tal-Proporzjonalità***

Illi mhux minnu li l-Artikolu 83(3) tal-Kap 406 jikser id-drittijiet tar-rikorrent, stante li mhux minnu li dan l-Artikolu huwa sproporzjonat ;

Illi d-decizjoni tal-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fl-ismijiet Affaire Mamidakis v. Greece (Ref. 35533/04) ikkwotata mir-rikorrent, ma tapplikax ghall-kaz odjern stante li din il-kawza kienet tikkoncerna cirkostanzi diversi mill-kaz odjern ;

Illi jidher li fl-imsemmija decizjoni, id-direttur ta` l-investigazzjonijiet specjali doganali impona multa fuq l-applikant ghat-total ta` 1,025,049,744 drakmi (€ 3,008,216) ghall-kuntrabandu ai termini ta` dispozizzjonijiet tal-Kodici Doganali, li fil-perijodu rilevanti kienu jipprovdu ghall-impozizzjoni ta` multa li tvarja minn darbtejn ghal ghaxar darbiet it-taxxi li kienu jikkostitwixxu l-materja tar-reat. Ukoll, l-applikant instab responsabbli in solidum ma` persuni ohra ghall-hlas ta` multi ghal vjolazzjonijiet tal-ligijiet doganali ghal total ta` 1,685,399,040 drakmi (€ 4,946,145) ;

Illi ghalkemm f`dak il-kaz il-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem kienet sabet li din il-multa kienet sproporzjonata peress li giet imposta multa fuq l-applikant li kienet tammonta ghal circa tmien miljun Ewro, ma jsegwix li l-Artikolu 83(3) tal-Kap 406 huwa sproporzjonat kif qed jallega r-rikorrent ;

Illi effettivament, fl-Artikolu 83(3) tal-Kap 406 hemm rabta` ta` proporzjonalità ragonevoli bejn il-mezzi uzati u l-ghan imfittex kif jehtieg l-Artikolu 1 tal-Protokoll 1 tal-Konvenzjoni Ewropea ;

Illi fir-rigward tad-decizjoni tal-Qorti Ewropea fl-ismijiet Bulves AD v. Bulgaria (Ref. 3991/03), l-esponenti jixtiequ jinnotaw li l-konkluzjoni tal-Qorti kienet fuq is-segwenti konsiderazzjonijiet :

"71. Considering the timely and full discharge by the applicant company of its VAT reporting obligations, its inability to secure compliance by its supplier with its VAT reporting obligations and the fact that there was no fraud in relation to the VAT system of which the applicant company had knowledge or the means to obtain such knowledge, the Court finds that the latter should not have been required to bear the full consequences of its supplier`s failure to discharge its VAT

reporting obligations in timely fashion, by being refused the right to deduct the input VAT and, as a result, being ordered to pay the VAT a second time, plus interest. The Court considers that this amounted to an excessive individual burden on the applicant company which upset the fair balance that must be maintained between the demands of the general interest of the community and the requirements of the protection of the right of property."

Illi meta wiehed iqis dawn il-fatti, fejn il-kumpannija in kwistjoni dejjem osservat l-obbligi fiskali taghha, ma jsibu l-ebda riskontru mac-cirkostanzi tar-rikors odjern fejn hemm nuqqasijiet serji da parte tar-rikorrent li jaghmel debitament id-denunzji tal-VAT u jghaddi t-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud migbura minnu fil-maggoranza taghha "on a cash basis" f`isem il-Gvern ta` Malta skond id-dispozizzjonijiet tal-Kap 406 ;

Illi effettivament il-Kap 406 ma johloq l-ebda piz eccessiv fuq il-privat kif qed jallega r-rikorrent. Inoltre mhux minnu li l-Kap 406 jinkorpora provvedimenti fejn l-imsemmija djun civili jista` jigi kkonvert f`pieni ta` prigunerija. Din hija allegazzjoni totalment inkorretta stante li l-multa hija mposta mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali wara sejba ta` htija, liema multa hija pagabbli lir-Registratur tal-Qrati u jekk ma tigix onerata tigi konvertita fi prigunerija ;

Illi inoltre, l-esponenti intimati jirribattu li n-nuqqas ta` proporzjonalità allegata mir-rikorrent ma tissussistix u ma hemm l-ebda excessive burden fuq ir-rikorrent.

(D) <u>L-Allegat Ksur tal-Principju ta` Non Bis in Idem</u>

Illi fir-rigward ta` l-allegazzjoni tar-rikorrent li l-Artikolu 83(3) tal-Kap 406 jikser id-drittijiet tal-bniedem bi ksur tal-principju "ne bis in idem", l-esponenti jirribattu li ma hemm l-ebda konsegwenzi kriminali dupplici fil-kaz odjern. Fil-fatt, kif spjegat aktar `l fuq hemm distinzjoni cara bejn l-penali amministrattivi u l-imghax dovut ai termini tat-Taqsima I sat-Taqsima IX (inklussivi) tal-Kap 406, u l-multi li jistghu jigu imposti minn Qorti Kriminali fuq sejba ta` htija ta` wiehed jew aktar mir-reati skond it-Taqsima X tal-Kap 406 dwar Reati u Pieni ;

Illi l-argumenti addottati mir-rikorrent ma jsibux komfort fil-Gurisprudenza tal-Qorti Ewropeja. Il-Qorti ma iddecidietx li ma jistghux jittiehdu azzjonijiet kriminali u civili (amministrattivi) kontemporanjament. A kuntrarju ta` dak li qed jigi allegat, l-Qorti ma tippermettix li l-multa civili tkun fil-verita` ta` natura kriminali u dan certament mhux il-kaz fis-sitwazzjoni

odjerna ;

Illi l-kaz ta` "Ruotsalainen v Finland" ikkwotat mir-rikorrent ma japplikax ghac-cirkostanzi tal-kaz odjern stante li fil-kaz in kwistjoni l-multa ma gietx imposta minn xi awtorità jew korp, izda giet imposta mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali ;

Illi ghalhekk ic-cirkostanizi odjerni ma jaghtu l-ebda lok ghal ksur tal-principju tan-"Ne bis in Idem".

(E) <u>L-Allegat Ksur tal-Principju ta` Smigh Xieraq</u>

Illi l-allegat ksur ta` l-Artikolu 6, li skond ir-rikorrent sehh meta skattaw penalitajiet amministrattivi allegatament b`mod arbitrarju u mekkaniku huwa ghal kollox infondat stante li r-rikorrent naqas milli jezawrixxi r-rimedji ordinarji, senjatament id-dritt ta` Appell lill-Bord ta` l-Appelli dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud ai termini ta` l-Artikolu 44(k) tal-Kap 406 ;

Inoltre, stante li r-rikorrent qed jibbaza it-talbiet tieghu fuq allegazzjoni ta` proceduri li jiksru l-principju u d-dritt ta` "ne bis in idem", allura l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea jigi superfluwu, u dan skond l-insenjament ta` l-istess Qorti Ewropeja. Fil-fatt il-Qorti Ewropea fil-kaz ta` Ruotsalainen qalet :

"3. The applicant complained that the failure to comply with the non bis in idem rule also amounted to a violation of Article 6 of the Convention.

4. The Court notes that that principle is embodied solely in Article 4 of Protocol No. 7 ; the other provisions of the Convention do not guarantee compliance with it either expressly or implicitly (see Ponsetti and Chesnel v. France (dec.), cited above). It follows that this part of the application is incompatible ratione materiae with the provisions of the Convention within the meaning of Article 35 § 3 and must be rejected in accordance with Article 35 § 4."

(F) <u>L-Allegat Ksur tad-Dritt tal-Proprjetà</u>

Illi l-allegazzjoni tar-rikorrent li qed tigi ezatta taxxa illi ma ssib l-ebda riskontru legali hija ghal kollox zbaljata u huwa ghal kollox insostenibbli l-argument illi din il-penali tikser id-dritt tal-propjetà in kwantu skond ir-rikorrent "m`hijiex `forseeable` u `passed according to law`";

Illi ghalkemm it-terminologija short payment penalty ma tirrizultax b`mod specifiku fl-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, dan ma jfissirx li din it-taxxa ma ssib l-ebda riskontru legali kif qed jallega r-rikorrent ;

Illi effettivament, it-terminologija "short payment penalty" giet addottata fir-rendikont ta` account ta` persuna registrata biex issir distinzjoni minn late return administrative penalty. Late return administrative penalty jiskatta ai termini tal-Artiklu 38(1) meta persuna registrata taht l-Artikolu 10 tonqos li tibghat denunzja ta` taxxa entro t-terminu stipulat fil-ligi. Il-penali mbaghad tigi komputata meta din id-denunzja effettivament tintbaghat lid-Dipartiment u tigi imposta ghal dak il-perjodu mid-data meta kellha tintbaghat sad-data meta effettivament tkun intbaghtet ;

Illi ai termini ta` l-Artiklu 27(4) tal-Kap 406, denunzja ta` taxxa ma tkunx meqjusa li ntbaghtet kemm il-darba il-pagament dovut fuqha ma jkunx thallas kollu, jew ma jkunx sar ebda pagament jew ikun sar pagament parzjali biss. F`dan il-kaz, persuna registrata skond l-Artiklu 10, ma tkunx meqjusa li baghtet id-denunzja relattiva u ghalhekk jiskatta dak li amministrattivament jissejjah short payment penalty ai termini ta` l-Artikolu 38(1) tal-Kap 406 ;

Illi f` xenarju fejn denunzja tintbaghat kemm wara z-zmien perentorju li fih kellha tintbaghat kif ukoll bla pagament jew pagament parzjali biss, tinhadem il-penali talli ntbaghtet `tard` u tibqa` tiskatta penali kull xahar sakemm il-pagament isir kollu jew il-penali tigi `capped` ;

Illi ghalhekk huwa evidenti li l-allegazzjonijiet tar-rikorrent huma infondati u l-Gurisprudenza kkwotata minnu inapplikabbli.

Ghaldaqstant ghar-ragunijiet suesposti, l-esponenti jitolbu bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti joghgobha tichad it-talbiet kollha tar-rikorrent kif dedotti fir-rikors odjern bl-ispejjez kontra r-rikorrent.

Semghet ix-xiehda tar-rikorrent u ta` Paul Scicluna fl-udjenza tal-20 ta` Gunju 2011.

Kompliet tisma` x-xiehda tar-rikorrent fl-udjenza tas-16 ta` Jannar 2012 u rat id-dokument li pprezenta.

Rat in-nota b`dokument li pprezenta r-rikorrent fis-17 ta` Jannar 2012.

Rat ix-xiehda bl-affidavit ta` Paul Scicluna u d-dokumenti li kienu annessi.

Rat in-nota b`dokumenti li pprezentaw l-intimati fid-9 ta` April 2012.

Semghet ix-xiehda ta` Alfred Caruana Pettett fl-udjenza tat-3 ta` Mejju 2012.

Kompliet tisma` l-kontroezami ta` Alfred Caruana Pettett fl-udjenzi tat-28 ta` Gunju 2012 u tal-5 ta` Novembru 2012, u rat id-dokumenti li pprezenta x-xhud.

Semghet ix-xiehda ta` Paul Scicluna fl-udjenza tas-26 ta` Marzu 2013 u rat id-dokument li pprezenta x-xhud.

Semghet ix-xiehda ta` Connie Azzopardi fl-udjenza tas-7 ta` Ottubru 2013 u rat id-dokument li pprezentat ix-xhud.

Rat in-noti ta` osservazzjonijiet li pprezentaw il-partijiet.

Semghet is-sottomissjonijiet tal-ahhar li saru bil-fomm mid-difensuri fl-udjenza tal-21 ta` Ottubru 2014.

Rat id-digriet li tat fl-istess udjenza fejn halliet il-kawza ghas-sentenza.

Rat l-atti l-ohra tal-kawza.

II. Sintesi tal-provi

Ir-rikorrent xehed illi huwa kien ammetta l-akkuzi migjuba kontra tieghu fil-Qorti. Ighid li in segwitu huwa mar id-Dipartiment tal-VAT sabiex ihallas dak li kien dovut. Hemm kien infurmat li kellu multi xi jhallas fl-ammont ta` €58,000. Jixhed illi kien mar ghandu membru tal-korp tal-pulizija, li qallu li kellu diversi multi xi jhallas ; qallu wkoll li jekk ma kienx ser ihallas dawk il-multi, kien se jmur il-habs. Stqarr illi ma kienx f`qaghda finanzjarja li jhallas f`daqqa l-ammont li kien pretiz minnu. Mistoqsi mill-Qorti kemm –il

darba deher il-Qorti dwar din l-kwistjoni tal-VAT, ir-rikorrent wiegeb li deher darbtejn biss. Fil-Qorti, meta ammetta l-akkuzi, ma kienx assistit minn avukat ghaliex ma setax ihallas. Fil-Qorti, huwa ammetta li ma kienx dahhal returns tal-VAT. Xehed illi l-Qorti qaltlu sabiex imur d-Dipartiment. U hekk ghamel. Mistoqsi jekk kienx talab lill-Qorti tal-Magistrati sabiex l-ammont ta` €3,675 jithallas ratealment, ir-rikorrent wiegeb illi kien ghamel dik t-talba, u l-Qorti accettat li jhallas permezz ta` pagamenti mensili. Gara pero` li ma setax ilahhaq mal-pagamenti ghaliex il-hlasijiet ta` kull xahar kienu gholjin. Ikkonferma li huwa baqa` ma hallasx l-€3,675.

<u>Fil-kontroezami</u>, ir-rikorrent ikkonferma li ma kienx appella mis-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati.

Ippreciza illi l-ewwel akkuza li fuqha deher il-Qorti kienet fl-2007 waqt li t-tieni wahda kienet fl-2009. Qal li kien hemm persuna li kienet harbet minn Malta, u ma pprezentax r-returns tieghu ; u lanqas ma hallas il-flus dovuti. Dwar it-tieni akkuza ma kellux xi jghid, ghaliex dak hu li fil-fatt, gara u wehel multa. Qal li mar id-Dipartiment tal-VAT u talabhom sabiex jaghtuh r-returns kollha li ma kienux imdahhlin. Mela r-returns fuq it-taghrif li kellu ; hafna mit-returns kienu zero u pprezenthom. Dan gara wara s-sentenza tal-Qorti tal-2009. Mid-Dipartiment tal-VAT kienu qalulu illi kien hemm madwar € 16,000 taxxi u l-bqija sa € 50,000 kienu multi. Ipprezenta dokument li tawh mid-Dipartiment tal-VAT li fih hemm spjegazzjoni tal-ammonti li kellu jhallas. Mistoqsi mill-Qorti jekk kienx ghamel xi tentattiv sabiex jirranga mad-Dipartiment, ix-xhud wiegeb illi ghamel tentattiv u spjega lin-nies tad-Dipartiment illi kien ghaddej minn mument hazin minhabba mard fil-familja.

<u>Paul Scicluna</u> mid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud xehed illi l-ewwel multa li giet imposta fuq r-rikorrent kienet fis-26 ta` April 2007, u kienet tammonta ghal Lm 100. Kien inghata tliet xhur sabiex ihallas u fin-nuqqas kien se jkun hemm multa ta` Lm 6 kuljum. Din l-multa kienet giet imposta ghaliex ma kienux intbaghtu d-denunzji tal-2002 u tal-2003. Wara li ghaddew t-tlett xhur, ir-rikorrent kien soggett ghal din l-multa addizzjonali. Id-Dipartiment rega hareg akkuza fil-konfront tar-rikorrent ; taghha wehel €3,675.75. Din l-multa kienet tkopri z-zmien ta` bejn is-27 ta` Lulju 2007 u l-14 ta` April 2008. Ir-rikorrent ma kienx ghadu ottempera ruhu u ghalhekk hargu akkuzi ohra. In segwitu kien hemm akkuza ohra fl-2009 fejn ir-rikorrent kien instab hati u wehel multa ta` €900. Fisser illi l-kazi li jkun hemm quddiem l-Qorti tal-Magistrati jkunu bbazati fuq it-taxxa dikjarata mill-individwu u ma jikkoncernawx penali jew interessi. Hija l-Qorti li tinfliggi l-multa u mhux d-Dipartiment. Mistoqsi mill-Qorti jekk persuna ghandhiex rimedju dwar il-penali u l-interessi, ix-xhud wiegeb illi l-persuna tkun tista` tkellem lill-Kummissarju, u jispjega c-cirkostanzi tieghu ; jekk dawn ikunu gustifikati jistghu jitnehhew, jew jitnaqqsu. Decizjoni ta` din ix-xorta hija fid-diskrezzjoni tal-Kummissarju. Jekk ikun hemm rifjut, hemm rimedju tal-appell quddiem il-Bord tal-Appelli.

Kompla jixhed illi fil-25 ta` Marzu 2002, ir-rikorrent kien applika mad-Dipartiment tal-VAT ghar-registrazzjoni tal-kumpannija Ciantar Construction Ltd. Id-Dipartment kien beda proceduri kriminali kontra r-rikorrent ghaliex kien naqas li jissottometti d-denunzji relattivi ghaz-zmien ta` Gunju 2002, Settembru 2002, Dicembru 2002, Marzu 2003 u Gunju 2003. Fis-26 ta` April 2007, il-Qorti tal-Magistrati bhal Qorti ta` Gudikatura Kriminali sabet lir-rikorrent hati talli naqas li jhallas l-ammonti ddikjarati u mponiet multa ta` Lm 100. Inoltre fis-sentenza kienet imposta multa addizzjonali ta` Lm 6 kuljum fil-kaz illi wara li jghaddu tliet xhur, ir-rikorrent jibqa` inadempjenti. Il-multi huma dovuti lir-Registratur tal-Qorti skond l-Art 76 tal-Kap 406. Ghalhekk huma separati mit-taxxa dovuta lill-Kummissarju.

Stqarr illi bhala prassi, id-Dipartiment jibghat ittra spjegattiva lil kull min jinsab hati mill-Qorti sabiex l-persuna koncernata tottempera ruhha u tevita l-multi addizzjonali.

Kompla stqarr illi fit-22 ta` Ottubru 2009, il-Qorti sabet lir-rikorrent hati tali naqas milli jibghat d-denunzji ta` bejn Settembru 2003 u Marzu 2009, u kkundannatu jhallas is-somma ta` €900, u multa addizzjonali ta` € 15 kuljum wara d-dekors ta` tlett xhur. Ir-rikorrent kien avzat dwar dan permezz ta` ittra tat-12 ta` Novembru 2009. Billi r-rikorrent baqa` inadempjenti, id-Dipartiment kellu jibda proceduri kriminali ohra.

Qal illi fil-15 ta` Ottobru 2009, il-Qorti sabet lir-rikorrent hati talli ma kienx obda l-ordni tal-ewwel decizjoni u ghalhekk kien immultat € 3,675.75. Din il-multa kienet tkopri z-zmien ta` bejn is-27 ta` Lulju 2007 u l-14 ta` April 2008.

Skond ix-xhud, ir-rikorrent irid ihallas lid-Dipartiment is-somma ta` € 16,232.07 bhala taxxa mahduma fuq l-ammonti li kienu dikjarati fid-denunzji tal-kumpannija Ciantar Construction Ltd. Dment li din it-taxxa tibqa` ma tithallasx, il-multi jibqghu dovuti.

Qal illi r-rikorrent huwa eligibbli sabiex jibbenefika minn amnestija li tissarraf f`riduzzjoni ta` massimu ta` 80% mill-penali amministrattivi u interessi imposti. Id-Dipartiment baghat ittra lir-rikorrent li tispjega dan.

Fisser illi l-ewwel sentenza fejn ir-rikorrent kellu jhallas Lm 100 kienet deciza fis-26 ta` April 2007.

Sostna li fil-kaz li jirrizulta li r-rikorrent ikun dahhal id-denunzja, izda ma jkunx hallas dak dovut, allura ghad-Dipartiment il-persuna jitqies daqs li kieku d-denunzja ma tkunx giet prezentata. Qal illi l-multi jigu kkalkolati meta l-persuna ddahhal d-denunzja. Ma jistax isir kalkolu ta` x`ghandu jithallas ghaliex il-penali u t-taxxi jigu kkalkolati skond kemm ikun dikjarat. Mistoqsi jekk fil-kaz tar-rikorrent kienx hemm assessments ix-xhud stqarr illi ma kienx hemm. Hemm differenza bejn stima u assessment. Ikun hemm stima meta persuna ma tipprezentax id-denunzja ; dan isir mis-sistema tal-kompjuters b`mod awtomatiku hekk kif ighalqu sitt gimghat mid-data li suppost tkun ipprezentata d-denunzja u sakemm tkun ipprezentata d-denunzja. Ikun hemm assessment meta d-Dipartiment jahdem dak dovut skond dak li l-persuna registrata tissottometti.

Stqarr illi fil-kaz tar-rikorrent ladarba d-denunzji kienu dahlu, il-figuri ndikati kienu kollha reali.

Alfred Caruana Petit, Assistent Direttur fid-Dipartiment tal-VAT, ikkonferma l-fatti li xehed dwarhom Paul Scicluna.

Fil-kontroezami, ix-xhud stqarr illi huwa ma jafx lir-rikorrent u ma kellu x`jaqsam xejn mal-kaz tieghu.

Qal illi d-dokument a fol 71 juri l-bilanc li ghandha taghti l-kumpannija Ciantar Construction Limited fis-27 ta` Gunju 2011. Sa dakinhar il-bilanc kien ta` €59,779.69 : minnhom €16,232.07 kienu t-taxxa dovuta ; €8,974.14 kienu *late return penalty* ; €21,092.39 kienu *short payment penalty* u €13,481.09 kienu interessi.

Qal illi *late return penalties* jigu mposti meta l-persuna tibghat id-denunzja tard, waqt li *short payment penalties* jigu mposti meta persuna tibghat denunzja tard u ghalkemm thallas t-taxxa dovuta, ikun hemm multa u interessi ghaliex d-denunzja tkun intbaghtet tard. Meta jkun hemm multi, l-ammont ta` li thallas persuna ma jmurx kontra l-kont tal-VAT izda l-ewwel jithallsu l-interessi, segwiti mill-multi, u fl-ahhar tinqata` t-taxxa. Dan kollu huwa regolat bl-Art 67 tal-Kap 406.

Ikkonferma illi dak li kien qieghed jigi kontestat fil-kawza tal-lum kien imur lura ghall-2002 u 2003. Dak iz-zmien ir-rata tal-interessi kienet 1% fix-xahar. Muri l-ewwel kopja tad-denunzja ghaz-zmien ta` bejn l-1 ta` Frar 2002 u t-30 ta` Gunju 2002 li dahlet fit-30 ta` Jannar 2004, jidhru zewg timbri tad-Dipartiment : l-ewwel wiehed tat-23 ta` Jannar 2004 ; u l-iehor it-30 ta` Jannar 2004. Mat-timbru tat-23 ta` Jannar 2004, hemm miktub ukoll "*cash office*

without payment" li jfisser illi tkun dahhlet d-denunzja minghajr pagament. Fil-kaz li persuna ma tkunx ipprezentat id-denunzja, id-Dipartiment jaghmel *audit assessments*.

Muri d-dokument a fol 52, ix-xhud stqarr illi dak huwa *ledger statement* tal-kont tat-*taxpayer* u juri kif inbena l-kont tar-rikorrent mad-Dipartiment.

Ix-xhud ipprezenta l-*estimated assessments* relattivi ghar-rikorrent. L-ewwel grupp ta` perijodi tat-taxxa, u cioe` dawk ta` bejn it-30 ta` Gunju 2002 u t-30 ta` Gunju 2003, ma kienux waslu sal-4 ta` Ottobru 2004 ; din tal-ahhar kienet id-data meta d-Dipartiment baghat il-*letter to prosecute* lill-Pulizija. Fil-kaz tal-perijodi tat-taxxa l-ohra, il-*letter to prosecute* ma kenitx fil-file tad-Dipartiment. Il-kolonna fejn hemm "*estimated tax date*" hija d-data li fiha l-computer ikun hareg l-*estimated assessment*. Ghalhekk meta tiskatta d-data ta` maturita ta` meta ghandha tidhol id-denunzja, tinhadem awtomatikament l-*estimated tax*. Meta l-computer johrog b`dawn l-*estimated assessments*, johorgu wkoll il-multi u l-interessi. Is-*short payment penalty* tinhadem mill-computer billi jqis kemm kellha tidhol taxxa, u jekk jara li jkun dahal ammont inferjuri minn dak mistenni, hemm tinhadem multa fuq id-differenza.

Ipprezenta wkoll dokument li juri kemm kienet t-taxxa li harget wara *estimated assessment*, kemm kienu l-multi u l-interessi, u l-bilanc finali f`kull data. Stqarr illi s-*short payment penalties* ma kienux thassru u li dawn fis-17 ta` Lulju 2012, kienu jammontaw ghal €23,976.70 ; sad-29 ta` Ottobru 2012, dawn is-*short payment penalties* kienu telghu ghal €24,642.31. Id-dokument a fol 127 huwa t-total ta` dawn s-*short payment penalties*. Fid-dokument a fol 123, hemm *late return levy* tal-4 ta` Ottobru 2004, li tammonta ghal € 2,623.68 ; imbaghad hemm *late return levy* ohra tal-5 ta` Lulju 2009, li tammonta ghal € 19,937.95. Fid-dokument ma hemmx *late payment penalty* imma hemm *levy*. Ma setax jispjega id-differenza bejn *late payment penalty* u *late return levy*.

Spjega illi jekk persuna ma tibaghtx d-denunzja, il-ligi tiffissa figura bhala multa li ghandha tithallas u m`hemmx percentwali. Kif jidher mid-dokument a fol 127, hemm numru ta` penalitjiet regolari li jammontaw ghal €37.76. Imbaghad kienet saret emenda fil-ligi u dawn saru €23.29 ; imbaghad fl-2008 saru €23. Dawn il-penali jigu mposti mill-ewwel malli persuna ma tibghatx id-denunzja.

Dwar l-imghax fuq it-taxxa (mhux fuq il-multi) qal illi r-rata li kienet ta` 1% fix-xahar nizlet ghal 0.75% fix-xahar.

Connie Azzopardi mid-Dipartiment tal-VAT xehdet illi kontra dak li

xehed ir-rikorrent fis-seduta tas-16 ta` Jannar 2012, wara dik d-data, huwa ma kienx dahhal aktar denunzji ; bil-preciz ghaz-zmien ta` bejn l-1 ta` April 2011 sal-31 ta` Marzu 2012 ; u ta` bejn l-1 ta` April 2012 sal-31 ta` Marzu 2013.

Fil-**kontroezami**, xehdet illi meta ma tidholx id-denunzja, il-persuna tibqa` tehel il-multi sakemm tidhol. L-imghax jiskatta minn meta kellha tidhol id-denunzja.

III. Sottomissjonijiet bil-miktub

1) Ir-rikorrent

Ighid illi l-ilment tieghu huwa bbazat fuq il-mod kif kien penalizzat bhala konsegwenza li naqas mill-obbligi tieghu skond il-Kap 406.

Ighid illi ghaliex naqas li jibghat erbgha u ghoxrin (24) denunzja mit-30 ta` Settembru 2003 sal-21 ta` Marzu 2009 huwa garrab dawn il-mizuri punittivi :

i) Multa amministrattiva imposta mekkanikament mid-Dipartiment malli jiskadi t-terminu sabiex tidhol l-formula, maghrufa bhala *late return*. Hija multa li tkun imposta kull xahar sakemm tidhol d-denunzja u tigi kkalkolata b`rata ta` imghax 1% fix-xahar fuq l-*estimated tax* li johrog id-Dipartiment ;

ii) Multa amministrattiva ohra mposta mekkanikament mid-Dipartiment malli jiskadi t-terminu sabiex tidhol il-formula u ma jkunx sari l-hlas dovut, maghrufa bhala *late payment*. Il-multa tigi mposta kull xahar sakemm tidhol d-denunzja bil-pagament u tigi kkalkolata b`rata ta` imghax ta` 1% fix-xahar a bazi tal-istima ;

iii) Rata ta` imghax li qabel 1 ta` Jannar 2009 kienet ta` 1% fix-xahar, u wara nizlet ghal 0.75% fix-xahar ;

iv) Multa ta` Lm 100 imposta mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali talli fil-kapacita` tieghu ta` direttur tas-socjeta` naqas li jibghat d-denunzji tat-30 ta` Gunju 2002, 30 ta` Settembru 2002, 30 ta` Dicembru 2002, 31 ta` Marzu 2003 u 30 ta` Gunju 2003 ;

v) Multa ta` €900 impost mill-istess Qorti talli naqas li jibghat d-denunzji ghall-perijodi ta` bejn Settembru 2003 u Marzu 2009 ;

vi) Multa ta` €3,675.75 bir-rata ta` Lm 6 kuljum ghaz-zmien ta` bejn is-27 ta` Lulju 2007 sal-14 ta` April 2008 li giet ikkonvertita fi prigunerija.

Dan kollu kien ikkonfermat mill-ufficjali tad-Dipartiment Alfred Caruana Petit u Paul Scicluna.

Jikkontendi illi l-parti l-ohra taghmel distinzjoni bejn multi "amministrattivi" u dawk gudizzjarji. Ghalkemm taghmel din id-distinzjoni, jirrizulta xorta wahda li sehh ksur tal-principju ta` "*ne bis in idem*" u dak tal-proporzjonalita` tal-piena. Fil-fatt fil-kaz tieghu kien hemm ksur ta` dawn il-principji ghaliex ghall-istess trasgressjoni garrab il-konsegwenzi ghal sitt darbiet. Ir-rikorrent jirreferi ghas-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali fl-ismijiet "**John Geranzi Limited vs Kummissarju tat-Taxxi Interni et**" tat-30 ta` Novembru 2012. Inoltre huwa kien ikkastigat b`mizuri penali qabel ma kien ipprocessat kriminalment.

Inoltre ighid illi kien assoggettat ghal imghax b`rata li hija rizervata ghad-Direttur Generali, Taxxi Interni, li fl-ezercizzju taghha tippermetti l-uzura. Ir-rikorrent jirreferi ghas-sentenza ta` din il-Qorti fil-kawza fl-ismijiet "**Clayton Communications Company Limited vs l-Onorevoli Prim Ministru**" deciza fit-8 ta` Mejju 2009. Isostni illi huwa sofizmu li jinghad li s-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati fejn kien imposta multa ta` Lm 6 kuljum mhijiex relatata mal-istess nuqqasijiet fl-akkuzi kontra tieghu. Ma kienux dawn multi mposti minhabba disprezz tal-Qorti jew it-tnehhija ta` xi molestja izda huma biss mizura ohra harxa talli persuna ma jkun irregola ruhu. Il-konsegwenza hija li persuna ssib ruhha assoggettata ghall-hlas ta` multi "amministrattivi" b`imghax komplessiv ta` 3% fix-xahar ossia 36% fis-sena. Skond ir-rikorrent din hija sistema ghal kollox immorali li tohloq diffikoltajiet insormontabbli.

2) L-intimati

Dwar il-penali amministrattivi, l-intimati jghidu li r-rikorrent kien eligibbli li jibbenefika mill-iskema tal-amnestija li kienet stipulata fil-budget tal-2012 sa massimu ta` 80% mill-penali u l-interessi li kienu mposti. Pero` r-rikorrent baqa` passiv u ghazel li ma joqghod barra mill-iskema. Inoltre wara li dahal fis-sehh l-Att XIV tal-2013, kull persuna li kienet soggetta ghal multa kriminali minhabba nuqqas ta` ottemperanza mal-Kap 406 tista` tibbenefika minn riduzzjoni qawwija u/jew tnehhija shiha tal-multi imposti, dment li d-denunzji jkunu sottomessi lid-Dipartiment, anke minghajr sprovvisti mill-hlas dovut. Ghalhekk fir-rigward tad-denunzji li pprezenta r-rikorrent minghajr hlas se jkunu tnehhew il-multi mposti.

Dwar l-ewwel eccezzjoni preliminari, issir riferenza ghas-sentenzi : "**H. Vassallo & Sons Limited vs Avukat Generali et**" deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fit-30 ta` Settembru 2011 ; "**Anthony Pace vs Avukat**

Generali" deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fit-2 ta` Novembru 2001 ; u "**Paul Fenech et vs Kummissarju tal-Artijiet**" deciza minn din il-Qorti fil-31 ta` Mejju 2006.

Dwar it-tieni eccezzjoni preliminari, jigi rilevat illi r-rikorrent kellu ghad-disposizzjoni tieghu d-dritt ta` appell mid-decizjoni tal-Qorti tal-Magistrati. Lanqas ma ghazel ir-rikorrent li jitlob riferenza kostituzzjonali. Quddiem il-Qorti, ir-rikorrent ammetta l-akkuzi kollha dedotti kontrih u b`dik l-ammissjoni kien qieghed jaccetta li ma kien hemm xejn irregolari fil-proceduri istitwiti kontra tieghu [ara : "**Tretyak vs Direttur tac-Cittadinanza u Expatriate Affairs**" (16 ta` Jannar 2006) ; "**Green et vs Avukat Generali et**" (13 ta` April 2007) ; "**Xuereb et vs Direttur tax-Xogholijiet et**" (27 ta` Frar 2009) ; u "**Briffa vs Kummissarju tal-Pulizija**" (14 ta` Gunju 1995) decizi mill-Qorti Kostituzzjonali].

Dwar il-mertu, l-intimati jikkontendu li b`dan il-procediment, ir-rikorrent qieghed jittenta forma ta` appell :-

i) Ma jistax jinghad li kien hemm vjolazzjoni tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrent stante li t-taxxa fuq il-valur mizjud kellha tingabar mir-rikorrent ghan-nom tal-Gvern minghand il-konsumatur skond kif jipprovdi l-Kap 406 ;

ii) Ma jistax jinghad li r-rikorrent ma kellux access ghal gustizzja ghax fil-fatt ghazel li volontarjament jammetti l-akkuzi ;

iii) It-taxxa fuq l-valur mizjud kienet mahduma abbazi ta` dikjarazzjonijiet li ghamel l-istess rikorrent ;

iv) Ghalkemm ir-rikorrent ipprezenta d-denunzji tard, ghadu sal-lum ma hallasx l-ammont dovut bhala taxxa fuq il-valur mizjud ;

v) Bhala direttur u rapprezentant legali tal-kumpannija, huwa kien responsabbli li joqghod mal-obbligi u d-doveri mposti mill-Kap 406. Ghalkemm ittanta jghid li kellu problema mal-accountant, ir-rikorrent ma ghamilx il-prova ta` dan ;

vi) Ir-rikorrent ghazel li ma jibbenefikax mill-amnestija dwar il-hlas tal-penali amministrattivi ;

viii) Bid-dhul fis-sehh tal-Att XIV tas-sena 2003, ghal dak li ghandu x`jaqsam ma` denunzji prezentanti, anke jekk ma sarx hlas, il-multi se jitnehhew ;

ix) Kien ritenut diversi drabi mill-ECHR illi materji konnessi mat-taxxa ma jaqghux taht it-tisfira ta` "*drittijiet u obbligi civili*" skond l-Art 39(2)

tal-Kostituzzjoni jew "*ta` drittijiet civili u ta` obbligu tieghu*" skond l-Art 6(2) tal-Konvenzjoni (ara : "**Ferrazini vs Italy**" deciza fit-12 ta` Lulju 2001 ; u "**Vilko Eskelissen vs Finland**" deciza fit-19 ta` April 2007)

Dwar l-ilment tar-rikorrent li ma kienx hemm smigh xieraq, l-intimati jghidu lid an l-ilment mhuwiex sostenibbli ghaliex mhuwiex minnu li l-penalitajiet amministrattivi skattaw mekkanikament u/jew gew imposti minghajr ebda process li jissodisfa s-smiegh xieraq. Ai termini tal-Art 44(k) tal-Kap 406, jekk ikun hemm xi kwistjoni, li ma tkunx stima, dwar l-imposizzjoni ta` penali amministrattiva, dik il-kwistjoni tista` tigi riferuta lill-Bord tal-Appelli dwar t-Taxxa fuq il-Valur Mizjud. L-allegazzjoni tar-rikorrent li l-penali amministrattiva kif ukoll l-imghax ghandhom jitqiesu bhala penalitajiet ta` natura kriminali hija nkorretta. L-Art 76 sa 84 tal-Kap 406 jipprovdu b`mod car ghar-reati u pieni kriminali li jistghu jigu mposti wara li jkun hemm kundanna mill-Qrati. Id-Direttur Generali m`ghandux is-setgha li jimponi penali ta` natura kriminali ; inoltre jekk il-legislatur ried li l-penali u l-imghax ikunu meqjusa bhala reat kriminali, kien jinkludihom fost dawk id-disposizzjonijiet.

Effettivament il-multi li gew mposti mill-Qorti tal-Magistrati huma l-konsegwenza tas-sejbien ta` htija ghal reat kriminali, u bhala tali huma dovuti lir-Registratur tal-Qrati. Ghalhekk dawn huma differenti mil-penali u imghax dovuti lid-Direttur Generali skond l-Art 2(4) u l-Art 38 sa 41 tal-Kap 406.

Ghal dak li jirrigwarda d-danni li allegatament sofra r-rikorrent, dawn huma unikament konsegwenza diretta tal-agir u passivita` tieghu stess u mhumiex attribwibbli ghal xi nuqqas tal-intimati.

Billi r-rikorrent qed jibbaza l-istanza tieghu fuq allegat ksur tal-principju ta` *ne bis in idem*, allura l-Art 6 tal-Konvenzjoni ma japplikax. Fil-kaz ta` **Ruotsalainen** l-ECHR qalet :-

3. The applicant complained that the failure to comply with the non bis in idem rule also amounted to a violation of Article 6 of the Convention.

4. The Court notes that the principle is embodied solely in Article 4 of Protocol No. 7 ; the other provisions of the Convention do not guarantee compliance with it either expressly or implicitly (see Ponsetti and Chesnel vs France [dec], cited above). It follows that this part of the application is incompatible ratione materiae with the provisions of the Convention withint the meaning of Article 35§3 and must be rejected in accordane with Article 35§4 ;

Dwar l-allegat ksur tal-element tal-proporzjonalita` l-intimati jirrimarkaw illi mhuwiex minnu li l-Art 83(3) tal-Kap 406 huwa sproporzjonat. Il-kawza

“**Affaire Mamidakis vs Greece**” citata mir-rikorrent ma tghoddx ghall-kawza tal-lum ghaliex dak il-kaz kien jittratta dwar fatti u cirkostanzi ben diversi minn dawk tal-lum. Effettivament fl-Art 83(3) hemm rabta ta` proporzjonalita` ragjonevoli bejn il-mezzi wzati u l-iskop imfittex, kif irid l-Art 1 Prot 1 tal-Protokoll 1 tal-Konvenzjoni, ghaliex jekk l-applikanti registrati tad-Dipartiment huma liberi li jaghmlu li jridu bil-flus li jigbru ghan-nom tal-Gvern, minghajr ma jehlu ebda penali amministrattiva bhala deterrent, il-Gvern ikun qed jittollera li ssir misappropriazzjoni ta` flus. Il-kawza l-ohra citata “**Bulves AD vs Bulgaria**” ma ssib l-ebda riskontru mal-kaz tal-lum.

Dwar l-allegat ksur tal-principju *ne bis in idem*, l-intimati jirritjenu li fil-kaz tal-lum ma kien l-ebda konsegwenzi kriminali dupplici. Trid tinzamm netta d-distinzjoni bejn penali amministrattivi u imghax dovut fuq naha wahda, u l-multi mposti mill-Qorti Kriminali fuq in-naha l-ohra.

Dwar l-allegat ksur tad-dritt ghal proprjeta ghax qeghda tittiehed taxxa li ma ssib l-ebda riskontru legali huwa fil-fehma tal-intimati ghal kollox zbaljat. Ghalkemm “*short payment penalty*” ma tirrizultax b`mod specifiku fil-Kap 406, dan ma jfissrx li ma hemm l-ebda riskontru legali ghaliha. Din it-terminologija kienet adottata fir-rendikont ta` persuna registrata biex ssir distinzjoni bejnha u *late return administrative penalty*. Din tal-ahhar tiskatta ai termini tal-Art 38(1) meta persuna registrata tonqos li tibghat denunzja fit-terminu stabbilit. Il-penali amministrattiva mbaghad tigi komputata meta d-denunzja effettivament tintbaghat lid-Dipartiment u kienet tigi mposta ghal dak il-perijodu mid-data meta d-denunzja kellha tintbaghat ghal meta tkun effettivament intbaghtet. Skond l-Art 27(4), denunzja ma kenitx titqies li ntbaghtet jekkil-pagament dovut ma jkunx thallas kollu jew ma jkun sar l-ebda pagament jew ikun sar biss pagament parzjali ; f`dawn il-kazijiet kienet tiskatta s-*short payment penalty*.

Fl-eventwalita` li persuna tkun naqset mill-obbligi taghha skond l-Att, bhal ma gara fil-kaz taht ezami, ma jfissirx li bhala konsegwenza kien hemm xi ksur tal-Kostituzzjoni jew tal-Konvenzjoni. Il-fatt li r-rikorrent ma jaqbilx li ghandu jhallas xi taxxa fuq il-valur mizjud a bazi ta` dikjarazzjonijiet li ghamel huwa stess, ma jfissirx li t-taxxa li kienet dovuta mhijiex dovuta lid-Dipartiment, tenut kont tal-fatt li r-rikorrent gabar minghand il-konsumatur it-taxxa ghan-nom tal-Gvern. Skond il-Kap 406, u l-gurisprudenza tal-Qrati taghna, kwistjonijiet ta` natura fiskali m`humiex reati kriminali. Il-fatt li d-Direttur Generali jimponi penali amministrattiva u interessi fuq dawk il-persuni registrati mad-Dipartiment li ma jkunux ottemperawx ruhhom mal-Kap 406 jaqa` fil-mansjoni tieghu u ghalhekk huwa provvediment gustifikat u ragjonevoli f`socjeta demokratika.

Dwar r-rimedji li talab ir-rikorrent, l-intimati jsostnu illi dawn imorru oltre dikjarazzjoni ta` ksur tad-drittijiet fundamentali tieghu. Fic-cirkostanzi ta`

dan l-kaz, dikjarazzjoni ta` ksur ghandha tkun sufficjenti u hija nnifsha rimedju gust u effettiv ghar-rikorrenti (ara : Qorti Kostituzzjonali : "**Il-Pulizija vs Dr. Noel Arrigo et**" deciza fid-29 ta` Ottobru 2003). Kif diga nghad l-intimati ma jaqblux li l-Artikolu 83 tal-Kap 406, b`xi mod jikser id-drittijiet fondamentali tar-rikorrent ai termini tal-Artikolu 37 u 39 tal-Kostituzzjoni u/jew l-Artikolu 6, l-Artikolu 4 tal-Protokol 7, l-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll u l-Artikolu 1 tar-Raba Protokol tal-Konvenzjoni.

IV. Sottomissjonijiet bil-fomm

1) Ir-rikorrent

Jinsisti li d-distinzjoni li jaghmel d-Dipartiment bejn penali kriminali u penali amministrattiva hija llum estinta in vista ta` n-numru ta` kawzi li kienu decizi dwar din il-materja. Kien stabbilit illi jekk multa ghandha l-iskop li tikkastiga jew isservi bhala deterrent, dik ghandha kwalitajiet penali. Inghad ukoll illi ghal skop ta` drittijiet fundamentali ma hemm l-ebda distinzjoni bejn piena li tinghata minn qorti ta` kompetenza kriminali u piena li tigi mposta fuq individwu minn awtorita` governattiva. Ghalhekk jekk jirrizulta li persuna tkun giet assoggettata ghal pieni amministrattivi kif ukoll ghal multi fi procediment kriminali allura l-persuna tkun giet ipprocessata darbtejn (ara : "**Glance vs Finland**" deciza fil-20 ta` Awissu 2014). Ix-xhieda kienu cari fis-sens illi s-sistema hija disinjata b`mod illi tiskatta awtomatikament, minghajr l-intervent tal-bniedem ; ghalhekk kull fejn persuna ma tibghatx id-denunzji, awtomatikament tigi li jkollha thallas penali.

Bl-azzjoni tieghu, ir-rikorrent qieghed jattakka kemm il-ligi kif ukoll l-applikazzjoni taghha. Irid ikun possibilita` ghal persuna tiddefendi ruhha bejn id-data meta ghandha tkun ipprezentata d-denunzja tardivament, sakemm jinhargu l-multi. Hemm ghandu jkun process kriminali fejn il-persuna jkollha l-possibilita` li tiddefendi ruhha. Inoltre waqt il-process kollu m`ghandux ikun hemm distinzjoni bejn piena amministrattiva u piena kriminali.

Dwar l-amnestija, ir-rikorrent irrileva li l-amnestija ma warrbitx id-ddisposizzjonijiet tal-ligi.

Illum inbidel il-mod kif jinhadmu l-interessi, izda dan ma japplikax ghar-rikorrent.

2) L-intimati

L-intimati jissottomettu li ghalkemm r-rikorrent qal li hemm numru ta` sentenzi li jsostnu l-kaz tieghu, m`ghamel l-ebda riferenza specifika.

Dwar is-sentenza ta` **John Geranzi Limited**, ighidu li c-cirkostanzi ta` dak il-kaz kienu diversi minn dawk tal-kaz odjern. Hemm il-kawza kienet dwar taxxa fuq d-dhul waqt li fil-kawza tal-lum, si tratta ta` taxxa fuq il-valur mizjud ; is-sitwazzjonijiet huma kompletament differenti. Fil-kaz tal-lum, ir-rikorrent gabar l-flus minghand il-konsumatur ghan-nom tal-Gvern u minflok ghaddihom lil Gvern, zamm il-flus ghalih. Fi kliem iehor, ikkommetta misappropprijazzjoni. Inoltre ir-rikorrent mhux jiddistingwi multi amministrattivi skond il-Kap 406, li hija *lex specialis*, ma` pieni kriminali ghal reati jigu mposti mill-qrati ta` kompetenza kriminali meta jsibu htija.

Iqis ir-riferenza ghall-kaz ta` **Glance vs Finland** bhala mhux applikabbli ghaliex il-ligi tal-Finlandja m`ghandhiex x`taqsam mal-ligi Maltija, apparti li l-mertu huwa kompletament differenti.

Bhala procedura, il-multi jiskattaw awtomatikament, sakemm il-persuna registrata tipprezenta d-denunzja. Huwa f`dak l-istadju li l-figuri ma jibqghux *estimated.*

V. L-ewwel eccezzjoni : L-Onor. Prim` Ministru mhuwiex legittimu kontradittur

Eccezzjoni ta` din ix-xorta kienet trattata u deciza fis-sentenza *in parte* li tat din il-Qorti diversament presjeduta mill-Onor. Imhallef Joseph R. Micallef fil-kawza fl-ismijiet "**Anthony P. Farrugia vs L-Onorevoli Prim Ministru et**" deciza fis-17 ta` Novembru 2011.

Il-Qorti pprovdiet hekk :–

*Illi l-ewwel minn fost il-konsiderazzjonijiet ta' natura legali li din il-Qorti trid taghmel hija dwar l-**eccezzjoni li l-intimat Onorevoli Prim Ministru ma hux il-kontradittur legittimu** tal-azzjoni tar-rikorrent. L-intimati jsejsuha fuq dak li jrid l-artikolu 181B tal-Kodici tal-Organizzazzjoni u Procedura Civili, partikolarment fis-sub-artikoli (1) u (2) tieghu ;*

Illi l-intimati jghidu li, ghall-ghamla ta' lmenti li ressaq ir-rikorrent f'din il-kawza tieghu, ma kienx hemm ghalfejn jitharrek il-Prim Ministru wkoll. Huma jqisu li l-gudizzju huwa shih bil-prezenza tal-intimati l-ohrajn, jigifieri l-Avukat Generali, il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u l-Kummissarju tal-Pulizija. Huma jsemmu decizjoni partikolari li kienet stharrget eccezzjoni bhal

*din, sabitha tajba u laqghetha [P.A. (Kost) RCP **10.1.2003** fil-kawza fl-ismijiet **Kenneth Brincat vs Avukat Generali et**]. Jghidu li dak li tghid dik is-sentenza jghodd ghall-kaz tal-lum ;*

*Illi, min-naha tieghu, jishaq li l-intimat Prim Ministru dejjem ghandu locus standi f'kawza kostituzzjonali, l-aktar wahda fejn il-ksur ta' jedd fundamentali jkun gej minn ligi attakkata, u biex isahhah din il-fehma semma wkoll sentenza li nghatat dan l-ahhar [P.A. (Kost) GC **20.1.2011** fil-kawza fl-ismijiet **John Geranzi Limited vs Kummissarju tat-Taxxi Interni et**] Meta din il-Qorti rat l-imsemmija sentenza sabet li, ghalkemm f'dik il-kawza kienet tressqet eccezzjoni bhal dik issa mistharrga, is-sentenza tittratta dwar eccezzjoni ta' xort'ohra u ghalhekk ma tghoddx ghall-kwestjoni li l-Qorti issa ghandha quddiemha ;*

*Illi l-Qorti taghraf il-fatt li l-kwestjoni dwar min ghandu jwiegeb ghall-ilment ta' ksur ta' jedd fundamentali tal-bniedem ilha zmien tkidd lil min ikun involut f'kawzi bhal dawn. Biz-zmien, tfasslu regoli ta' prattika biex jingharaf kontra min kawza bhal din imissha titressaq [ara : Kost. **7.12.1990** fil-kawza fl-ismijiet **Abela vs Il-Prim Ministru et** (Kollez. Vol: **LXXIV.i.261**)]. Il-hsieb dejjem kien li eccezzjoni bhal din m'ghandhiex isservi biex jitwal il-process tas-smigh tal-ilment fil-mertu, imma biex jigi mistharreg min tassew jista' jaghti r-rimedju f'kaz li jirrizulta li l-ilment tal-ksur tad-dritt fundamentali kien wiehed misthoqq [Kost. **6.8.2001** fil-kawza fl-ismijiet **Joseph M. Vella et vs Kummissarju tal-Pulizija et**]. Mad-dhul fis-sehh fil-bidliet estensivi li saru fil-Kodici tal-Procedura fl-1995, u b'mod partikolari fl-artikolu dwar ir-rapprezentanza tal-Gvern fil-kawzi, jidher li tqies li l-problema tal-legittimu kuntradittur kienet b'hekk twittiet darba ghal dejjem. Dan l-izjed minhabba li l-artikolu 181B ma kien jaghmel l-ebda distinzjoni dwar l-ghamla ta' procedura gudizzjarja li ghaliha kien jirreferi. Mhux hekk biss, imma l-imsemmi artikolu jaghmel parti minn Titolu tal-Kodici li d-dispozizzjonijiet tieghu "jghoddu ghall-qrati kollha" [Art 193]. Din il-Qorti kif presjeduta hija wkoll tal-fehma shiha li l-kwestjoni tar-rapprezentanza tal-Gvern f'kawzi ta' xejra kostituzzjonali jew konvenzjonali hija wkoll koperta bl-imsemmija d-dispozizzjonijiet ;*

*Illi, madankollu, jidher li l-imsemmi artikolu baqa' dejjem ma ccarax ghal kollox il-kwestjoni tal-legittimu kontradittur fejn l-ilment tal-ksur tal-jedd fundamentali kien dirett lejn ligi jew strument iehor li ghandu s-sahha ta' ligi. Il-Qrati ma jidhirx li stharrgu dan il-punt espressament, ghalkemm jidher li alludew ghalih obiter [Kost. **12.5.1997** fil-kawza fl-ismijiet **Theuma noe et vs Awtorita' tal-Ippjanar**]. Il-mistoqsija li tqum hija jekk l-artikolu 181B(2) jistax jitqies li jimla dan il-vojt ukoll. Ghall-intimati, dak l-artikolu jiehu hsieb is-sitwazzjoni ukoll fejn l-allegat ksur tal-jedd fundamentali jitnissel minn ligi. Din il-Qorti nnifisha kienet tal-fehma li l-Avukat Generali kien igawdi setgha procedurali wiesgha li jassumi fil-persuna tieghu r-rapprezentanza tal-Gvern f'kull kawza li ma tkunx tista' titressaq kontra direttur dipartimentali u tat ukoll sentenza f'dan is-sens ukoll dwar eccezzjoni simili [Kost **31.5.2006** fil-kawza fl-ismijiet **Simon Caruana vs Onorevoli Prim Ministru**] ;*

*Illi fi studju analitiku li sar dwar il-procedura "kostituzzjonali", b'riferenza ghall-portata tal-artikolu 181B, inkiteb li "It is difficult to think of any claim which cannot be directed against a department and it in fact appears that this amendment was inspired by the question of the representation of the Courts, or specifically Judges and Magistrates and those who somehow or other are given the faculty of judging. No other 'prohibition' of this type seems to exist. In any case, the Prime Minister is always a legitimate defendant in actions against the government" [**Mifsud Bonnici Constitutional Procedure relative to Fundamental Rights and Freedoms (2004) pag.64**]. Din it-tifsira turi li, f'certi kazijiet, ilment ta' ksur ta' jedd fondamentali jista' jkun indirizzat lejn persuna li la hija kap ta' dipartiment governattiv u lanqas kontra l-Avukat Generali bhala rappreżentant tal-Gvern, imma lejn esponenti iehor tal-Gvern ;*

Illi l-Qorti tqis li l-kwestjoni ta' min ghandu jwiegeb ghal xilja ta' ksur ta' jedd fondamentali tintrabat sewwa mal-ghamla tal-ksur li jkun u wkoll mal-ghamla ta' rimedju li jista' jinghata. Ilu zmien li l-Qrati taghna gharfu din ir-rejalta' u ghalhekk sawru d-distinzjonijiet mehtiega applikabbli ghall-bicca l-kbira mill-kazijiet. Ghalhekk, illum il-gurnata jingharfu kategoriji differenti ta' persuni li jistghu jitqiesu bhala legittimi kuntraditturi f'azzjonijiet kostituzzjonali. Dawn jinqasmu fi tliet kategoriji, jigifieri (a) dawk li jridu jwiegbu direttament jew indirettament ghall-ghamil li jikser id-dritt fundamentali ta' persuna, (b) dawk li jridu jaghmlu tajjeb (billi jipprovdu r-rimedju xieraq) ghan-nuqqasijiet jew l-eghmejjel li bihom haddiehor jikser xi jedd fundamentali ta' xi hadd, u (c) dawk il-partijiet kollha li jkunu f'kawza meta kwestjoni ta' xejra kostituzzjonali jew konvenzjonali tqum waqt is-smigh ta' xi kawza f'qorti [Kost. ***7.12.1990*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Abela vs Onor. Prim Ministru et*** *(Kollez. Vol:* ***LXXIV.i.261****) u Kost.* ***6.8.2001*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Joseph Mary Vella et vs Kummissarju tal-Pulizija et****]. Ma' dawn, u dejjem jekk ikollhom interess fil-kawza, jistghu jiddahhlu persuni ohrajn bil-ghan li jaghmlu shih il-gudizzju u jaghmluh rappreżentattiv ta' kull interess involut fil-kwestjoni ;*

Illi, madankollu, bis-sahha tad-dispozizzjonijiet tal-Att IX tal-2006, li dahal fis-sehh fis-7 ta' Lulju, 2006, iddahlet dispozizzjoni gdida fil-Kodici tal-Procedura [Art 242(2)], li biha huwa l-Prim Ministru direttament li jinghata s-setgha u l-fakulta' li jagixxi f'kaz fejn xi ligi tkun instabet li tikser xi jedd fundamentali ta' persuna kif imhares fil-Kostituzzjoni jew fil-Konvenzjoni. B'din id-dispozizzjoni gdida, jidher li saret kjarifika li fi kwestjonijiet li jolqtu s-siwi "kostituzzjonali" ta' xi ligi fis-sehh huwa l-Prim Ministru l-persuna legittima biex tindirizza r-rimedju mehtieg. Jekk dan jigi applikat ghall-kriterji ta' prassi procedurali stabiliti mill-Qorti fil-kawza ta' ***Abela****, imsemmija aktar qabel (jigifieri li persuna li tista' taghti r-rimedju, ghalkemm ma tkunx il-persuna li wettqet il-fatt lamentat, titqies bhala kontradittur legittimu wkoll) allura jigi li l-Prim Ministru jsir il-legittimu kontradittur f'ilment bhal dan ;*

Illi jekk wiehed iqis kif inhija mfassla l-ewwel talba tar-rikorrent, wiehed isib li hija l-ligi nnifisha li qieghda tkun attakkata bhala dik li biha huwa garrab ksur ta' jedd fundamentali tieghu. F'dan ir-rigward, l-intimat Onorevoli

Prim Ministru jkollu locus standi fil-kawza, imqar b'riferenza ghal dik it-talba. Dan qieghed jinghad biss b'riferenza ghal dak li jidher mad-daqqa t'ghajn f'dik it-talba u lil hinn minn kull kunsiderazzjoni dwar is-siwi taghha jew konsiderazzjonijiet fil-mertu dwarha, li ghadu bikri wisq biex isiru f'dan il-waqt ;

Illi ghal dawn ir-ragunijiet, ghalhekk, il-Qorti ssib li –leccezzjoni preliminari m'hijiex misthoqqa u sejra twarrabha ;

Din il-Qorti ccitat *in extenso* mis-sentenza fuq riferita ghaliex tikkondividi r-*ratio decidendi* u sejra taghmlu taghha ghall-fini tal-provvediment tal-lum.

Ghalhekk il-Qorti qeghda <u>tichad</u> l-ewwel eccezzjoni preliminari.

VI. <u>It-tieni eccezzjoni</u> :
<u>Karenza ta` interess guridiku</u>

Skond l-intimati, il-fondatezza tal-eccezzjoni tirrizulta minn zewg materji,

a) Mill-fatt tal-ammissjoni tar-rikorrent fil-procediment kriminali ; u

b) Mill-fatt li r-rikorrent ma utilizzax ir-rimedju tar-riferenza kostituzzjonali ;

Fis-sentenza "**<u>Anthony P. Farrugia vs L-Onorevoli Prim` Ministru et</u>**" (op. cit.) din il-Qorti qieset b`mod akkurat eccezzjoni simili.

Il-Qorti pprovdiet hekk :-

*Illi dwar **l-eccezzjoni tan-nuqqas ta' interess fir-rikorrent** l-intimati jibnu din l-eccezzjoni fuq zewg argumenti : (a) li huwa ammetta l-akkuzi li kienu saru kontrih quddiem il-Qorti tal-Magistrati u b'hekk kien qieghed jaccetta li ma kien hemm xejn irregolari f'dawk il-proceduri jew li jiksirlu xi jedd fundamentali u (b) li kieku tassew kien hemm irregolarita' li ggib ksur ta' dritt fundamentali, r-rikorrent kien messu qajjem il-"kwestjoni kostituzzjonali" quddiem il-Qorti tal-Magistrati biex din taghmel riferenza lil qorti ta' kompetenza kostituzzjonali. Ghalhekk, billi r-rikorrent naqas li jressaq appell mis-sentenzi li nghataw kontrih, huwa jigi li m'ghandu l-ebda interess guridiku biex jibqa' jattakkahom ;*

Illi, min-naha tieghu, r-rikorrent irribatta dawn l-argumenti billi qal li l-ammissjoni tieghu ghall-akkuzi kienet dettata minn cirkostanzi inevitabbli u ma setax jaghmel mod iehor. B'daqshekk, ma jfissirx li l-ilmenti tieghu ta' ksur ta' jeddijiet fundamentali ma jistax iressaqhom f'kawza bhal din tal-lum, jew li

jkollu jaghlaq halqu ghal dejjem jekk minhabba fil-proceduri mehuda kontrih garrab xi ksur ta' xi wiehed jew aktar mill-jeddijiet fundamentali tieghu. Minbarra dan, l-gharef difensur tieghu zied jargumenta li f'kawza ta' xejra kostituzjonali wiehed ma jitkellimx dwar l-"interess" tal-parti mgarrba izda dwar l-istatus taghha ta' "vittma" ;

*Illi jidher sewwa li jinghad li f'kawza fejn persuna tallega li garrbet ksur ta' jedd fundamentali mhares mill- Kostituzzjoni jew mill-Konvenzjoni, dik il-persuna trid turi li ghandha interess guridiku biex tiftah kawza bhal dik. Huwa biss f'kawza mahsuba taht l-artikolu 116 tal-Kostituzzjoni – l-hekk imsejha "actio popularis" dwar in-nuqqas ta' siwi ta' ligijiet – li m'huwiex mehtieg li l-parti attrici turi li ghandha xi interess personali biex tressaq kawza bhal dik. Mill-bqija, jidher li l-principji li jistabilixxu x'ghandu jkun dan l-interess f'kawza "ordinarja" japplikaw ukoll ghall-kawzi taht din il-procedura specjali ta' ksur ta' dritt fundamentali [P.A. (Kost.) RCP **19.10.2000** fil-kawza fl-ismijiet **Victoria Cassar vs Awtorita' Marittima ta' Malta**] Ukoll jekk wiehed kellu jqis is-sottomissjoni tal-gharef difensur tar-rikorrent dwar l-istatus ta' "vittma" f'kaz bhal dan, l-istess parti mgarrba trid turi li hija tassew "vittma" u dan jikkostitwixxi l-interess guridiku taghha biex tressaq u tmexxi 'l quddiem azzjoni bhal din ;*

*Illi dan ifisser li, kif inghad ghadd ta' drabi mill-Qrati Maltin, l-interess mehtieg irid ikun wiehed dirett, legittimu u kif ukoll attwali [P.A. **20.1.1950** fil-kawza fl-ismijiet **Watson vs Sacco** (Kollez. Vol: **XXXIV.ii.453**19], u jrid johrog minn stat attwali ta' ksur ta' jedd, liema ksur ikun jikkonsisti f'kundizzjoni pozittiva jew negattiva li xxejjen jew tipprova ggib fix-xejn dritt li jappartieni lid-detentur jew li lilu jkun misthoqq [P.A. **27.3.1990** fil-kawza fl-ismijiet **Muscat et vs Buttigieg** (Kollez. Vol: **LXXIV.iii.481**]. Illi l-interess guridiku f'parti attrici huwa dak li l-imharrek jirrifjuta jew jonqos li jaghraf il-jedd tal-istess attur u li, fih innifsu, johloq il-htiega tal-vertenza. Ghalhekk, dan igib mieghu l-konsegwenza li l-ewwel u l-aqwa interess guridikament ammissibbli huwa dak li kull persuna ghandha, jigifieri li titlob li, fil-konfront taghha, isir haqq jew li tigi msewwija ingustizzja maghmula fil-konfront taghha [App. Kumm. **2.4.1993** fil-kawza fl-ismijiet **Farrugia et vs Buhagiar** (Kollez. Vol: **LXXVII.ii.98**] ;*

*Illi biex tali interess ikun tutelat minn karattru guridiku, irid ikun iwassal ghal rizultat ta' utilita' u vantagg ghal min irid jezercita l-jedd [App. Civ. **13.2.1953** fil-kawza fl-ismijiet **Manche' vs Montebello** (Kollez. Vol: **XXXVII.i.56**] b'mod li jekk l-azzjoni ma tistax twassal biex tipproduci tali rizultat ghal min jibdiha, dik l-azzjoni ma tistax tregi [P.A. **7.1.1953** fil-kawza fl-ismijiet **Camilleri vs Sammut** (Kollez. Vol: **XXXVII.ii.605**]. Kien minhabba f'dan il-principju li ghadd ta' sentenzi cahdu l-jedd tal-azzjoni lil min ried jikseb b'sentenza biss dikjarazzjoni minghajr oggett materjali [App. Civ. **8.6.1942** fil-kawza fl-ismijiet **Cortis vs Bonello** (Kollez. Vol: **XXXI.i.218**] ;*

*Illi gie stabilit ukoll mill-Qrati li dak li jfisser l-interess tal-attur ghandu jkun jidher mill-att tal-kawza nnifisha [App. Civ. **3.12.1984** fil-kawza fl-ismijiet **Borg vs Caruana** u l-ghadd ta' sentenzi hemm imsemmija] u ghalkemm il-*

mottiv tal-interess mhux mehtieg li jkun imsemmi fl-att li bih il-kawza tinfetah, ghandu ghall-anqas jirrizulta mill-provi jekk kemm-il darba jigi kuntrastat [App. Civ. ***12.12.1983*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Ignazio Gatt vs Michael Debono et*** *(mhix Pubblikata)] ;*

Illi, dwar il-kwestjoni tal-attwalita' tal-interess, b'mod partikolari dak l-interess li ghandu juri l-attur biex isostni l-kawza, inghad ukoll li fil-prattika gudizzjarja wiehed jista' jressaq kawza biex jikseb dikjarazzjoni preordinata ghal azzjoni definitiva u ahharija, minkejja li din ma tkunx giet inkluza fl-azzjoni ta' accertament [PA. ***12.3.1946*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Balluci vs Vella Gera noe*** *(Kollez. Vol:* ***XXXII.ii.****257 u App. Civ.* ***4.12.1944*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Xuereb vs Petrococchino*** *(Kollez. Vol:* ***XXXII.i.540****]. Madankollu, f'kaz bhal dan, il-Qorti trid tkun soddisfatta li jkun hemm l-interess mehtieg, anki preordinat ghall-kawza l-ohra, u li d-dikjarazzjoni miksuba fil-kawza ta' accertament tkun tifforma l-bazi tal-kawza l-ohra li tista' tinfetah 'il quddiem [P.A.* ***10.10.1966*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Giuffrida noe vs Borg Olivier noe et*** *(Kollez. Vol:* ***L.ii.310*** *u Vol:* ***LI.i. 130****) ;*

Illi l-interess mhux tabilfors ikun wiehed li jigi kwantifikat f'somma determinata ta' flus jew gid. L-interess jista' jkun ukoll meqjus imsejjes jekk jimmira li jhares jew jaghti gharfien ghal jedd morali jew suggettiv [P.A. ***13.10.1952*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Axiaq vs Mizzi noe et*** *(Kollez. Vol :* ***XXXVI.ii.532****] imbasta l-jedd invokat ma jkunx wiehed ipotetiku [App. Civ.* ***15.12.1932*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Scolaro vs Bailey*** *(Kollez. Vol:* ***XXVII.ii.195****] ;*

Illi, minhabba li kawza dwar ilment ta' ksur ta' jedd fundamentali tista' titressaq kemm jekk dak il-jedd ikun diga' nkiser jew qieghed jinkiser b'xi ghamil u kif ukoll jekk ikun hemm il-bizgha tal-ksur ta' dak il-jedd, johrog li f'kaz bhal dan l-element tal-interess guridiku jiehu xejra partikolari mill-aspett tal-attwalita'. Dan m'ghandux ikun ta' xkiel ghall-applikazzjoni tal-principji fuq imsemmija, ghaliex l-interess guridiku mistenni xorta wahda jirrizulta fejn, fil-kaz konkret u mhux semplicement ipotetiku, il-ksur ravvizat ikun wiehed rejali u imminenti [Kost. ***30.5.2003*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Joseph maghruf bhala Nadia Hili vs L-Avukat Generali et****] ;*

Illi lanqas ma jintilef dan l-interess jekk il-parti mgarrba ma taghzilx li tqajjem il-"kwestjoni kostituzzjonali" huma u ghaddejjin proceduri ohrajn li mbaghad minnhom wiehed jilminta minn ksur ta' xi jedd fundamentali. It-tqanqil tal- "kwestjoni kostituzzjonali" hija fakultativa, u l-ghazla li parti f'kawza li ma tinqediex biha (ghaliex, wara kollox, ir-riferenza m'hijiex tal-parti li tqajjimha izda tal-Qorti li taccetta li tirreferi l-kwestjoni) ma twaqqafx ir-rimedju li dik il-parti tadixxi lil din il-Qorti direttament ghal rimedju taht l-artikolu 46(1) tal-Kostituzzjoni jew l-artikolu 4(1) tal- Kapitolu 319 ;

Illi ghalhekk, lanqas din l-eccezzjoni ma hija tajba u l-Qorti m'hijiex sejra tilqaghha ;

Ghal darb`ohra, din il-Qorti ccitat *in extenso* mis-sentenza fuq riferita ghaliex tikkondividi r-*ratio decidendi* li jirrigwarda din it-tieni eccezzjoni. Ghalhekk sejra taghmlu taghha ghall-fini tal-provvediment tal-lum.

Ghalhekk il-Qorti qeghda <u>tichad</u> it-tieni eccezzjoni preliminari.

VII. <u>It-tielet eccezzjoni</u> : <u>In-non uzu ta` rimedji ordinarji</u>

Il-Qorti tkompli ticcita mis-sentenza "**<u>Anthony P. Farrugia vs L-Onorevoli Prim` Ministru et</u>**" (op. cit.) billi kellha quddiemha eccezzjoni simili.

Il-Qorti pprovdiet hekk :-

Illi ***dwar it-tielet eccezzjoni li r-rikorrent naqas li jinqeda bir-rimedji ordinarji*** *li kellu jedd ghalihom, l-intimati jghidu li r-rikorrent naqas li jressaq appell mis-sentenzi moghtijin kontra tieghu. L-atti juru li tassew dan huwa l-kaz ;*

Illi, min-naha tieghu, ir-rikorrent jghid li, fil-kaz tieghu, l-appell ma kienx jaghti rimedju effettiv ghall-ilmenti tieghu, ghaliex il-Qorti li quddiemha seta' jsir appell ma setghetx taghtih ir-rimedji li tista' taghti din il-Qorti f'kaz li ssib li tassew garrab ksur ta' xi jedd fundamentali minn dawk li semma fir-rikors promotur tieghu ;

Illi jidher li din l-eccezzjoni hija stedina maghmula mill-intimati biex din il-Qorti tapplika l-proviso tal-artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni u dak tal-artikolu 4(2) tal-Kapitolu 319 tal- Ligijiet ta' Malta ;

Illi l-kriterji li jridu jitqiesu biex Qorti tal-kompetenza "kostituzzjonali" taghzel li ma twettaqx is-setghat fuq il-bazi li l-parti rikorrenti kellha rimedji ohrajn "ordinarji" huma llum il-gurnata stabiliti b'mod konsistenti mill-qrati Maltin. Din il-Qorti ma jidhrilhiex li ghandha toqghod terga' tfissirhom, u tillimita ruhha biex tirreferi ghas-sentenza taghha tat-30 ta' Gunju, 2005, fil-kawza ***Tretyak vs Direttur tac-Cittadinanza u Expatriate Affairs*** *- Rik. Kost. Nru. 22/05 JRM, li kienet konfermata mill-Qorti Kostituzzjonali fis-16 ta' Jannar, 2006. Dik l-istess Qorti ghadha zzomm l-istess principji kif muri f'decizjonijiet li nghataw dan l-ahhar dwar l-istess eccezzjoni [Kost.* ***31.10.2007*** *fil-kawza fl-ismijiet* ***Joseph Caruana et vs Il-Prim Ministru et*** *(Rik. Kost. 44/06)] ;*

Illi meta jissemma li jkun hemm rimedju iehor xieraq, irid jintwera li dan ikun rimedju accessibbli, xieraq, effettiv u adegwat biex jindirizza l-ksur jew

*theddid ta' ksur lamentat [Kost **5.4.1991** fil-kawza fl-ismijiet **Vella vs Kummissarju tal-Pulizija et** (Kollez. Vol: **LXXV.i.106**)]. M'hemmx ghalfejn li, biex jitqies bhala effettiv, ir-rimedju jintwera bhala wiehed li se' jaghti lir-rikorrent success garantit, bizzejjed li jintwera li jkun wiehed li jista' jigi segwit b'mod prattiku, effettiv u effikaci [P.A. Kost. **9.3.1996** fil-kawza fl-ismijiet **Clifton Borg vs Kummissarju tal-Pulizija** (mhix pubblikata)]. L-ezistenza li tassew ikun (jew kien) hemm rimedju alternativ xieraq trid tintwera mill-intimat li fuqu jaqa' l-piz tal-prova biex jikkonvinci lil din il-Qorti biex taghzel li ma tezercitax is-setghat taghha biex tisma' l-kawza ;*

*Illi huwa fatt ukoll li, minkejja li jista' jkun minnu li l-parti rikorrenti seta' kellha ghad-dispozizzjoni taghha rimedju "ordinarju", din il-Qorti xorta wahda jibqaghlha dejjem id-diskrezzjoni li taghzel li tibqa' tisma' l-kawza. L-ezistenza ta' "rimedju ordinarju" ma torbotx idejn din il-Qorti milli tkompli tisma' kawza kostituzzjoniali mressqa quddiemha. Id-diskrezzjoni li tuza trid tkun wahda prudenti u fl-ahjar interess tal-amministrazzjoni tal-gustizzja [P.A. Kost VDG **9.2.2000** fil-kawza fl-ismijiet **Victor Bonavia vs L-Awtorita' tal-Ippjanar et** (mhix pubblikata)]. Normalment, din id-diskrezzjoni tintuza meta r-rikorrent ikun jidher li tassew ghandu disponibbli ghalih rimedju li, kieku uzat kif imiss, jista' jaghtih il-harsien tal-jedd li f'kawza bhal din jghid li qieghed igarrab ksur tieghu [Kost. **9.10.2001** fil-kawza fl-ismijiet **McKay vs Kummissarju tal-Pulizija et** (Kollez. Vol: **LXXXV.i.268**) u Kost. **27.2.2003** fil-kawza fl-ismijiet **Sammut vs Awtorita' tal-Ippjanar et** (Kollez. Vol: **LXXXVII.i.48**)] ;*

Illi meta l-Qorti tigi biex tapplika l-principji hawn fuq imfissra ghall-kaz li ghandha quddiemha ssib li ma nghatatx ragunijiet tajbin bizzejjed biex taghzel li ma twettaqx is-setghat specjali taghha fil-kompetenza kostituzzjonali jew konvenzjonali taghha u lanqas li jekk kemm-il darba r-rikorrent tassew appella mis-sentenzi moghtijin kontrih mill-Qorti tal-Magistrati, dan kien sejjer jistharreg l-ilmenti kollha (u wisq anqas jaghtih rimedju effettiv) li huwa ressaq fir-rikors promotur tieghu ;

Din il-Qorti tikkondividi dan ir-*ratio decidendi* u sejra taghmlu taghha ghall-fini tal-provvediment tal-lum.

Ghalhekk il-Qorti qeghda <u>tichad</u> it-tielet eccezzjoni preliminari.

VIII. <u>Dritt</u>

Id-disposizzjonijiet tal-Kap 406 li ghandhom <u>rilevanza</u> ghall-accertament tal-mertu tat-talbiet tar-rikorrent huma :-

1) <u>L-Art 83</u>

Dan jaqra :-

(1) Ma ghandhom jinbdew ebda procedimenti taht din it-Taqsima hlief minn jew bil-permess tal-Kummissarju, u dawk il-procedimenti hekk mibdija jistghu f`kull zmien qabel is-sentenza finali jigu rtirati fuq talba tal-Kummissarju.

(2) Minkejja id-disposizzjonijiet tal-Kodici Kriminali, l-Avukat Generali jkollu l-jedd ta` appell quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali minn kull sentenza moghtija mill-Qorti tal-Magistrati dwar procedimenti kriminali taht din it-Taqsima.

(3) Il-bidu ta` procedimenti jew l-impozizzjoni ta` piena ghal xi reat taht din it-Taqsima ma ghandhomx jehilsu lil xi persuna minn prosekuzzjoni taht xi ligi ohra jew mill-obbligu ta` hlas ta` xi taxxa jew penali amministrattiva li ghandha jew li jista` jkollha taht dan l-Att u l-bidu ta` procedimenti jew l-impozizzjoni ta` xi piena ghal xi reat taht xi ligi ohra jew il-hlas ta` xi taxxa jew penali amministrattiva taht dan l-Att ma ghandhomx jehilsu lil xi persuna minn xi prosekuzzjoni jew piena taht din it-Taqsima.

(4) L-artikolu 21 tal-Kodici Kriminali u tal-Att dwar il- Probation ma ghandhomx japplikaw dwar xi sejbien ta` htija taht dan l-Att.

(5) Fi procedimenti kriminali taht din it-Taqsima jew taht xi regolamenti maghmula taht dan l-Att, il-Kummissarju personalment jew kull ufficjal iehor li jissemma` minnu jista`, minkejja d-disposizzjonijiet ta` kull ligi ohra, igib il-provi, jittratta u b`kull mod iehor imexxi il-prosekuzzjoni minflok il-Pulizija jew flimkien maghhom.

(6) Jekk tkun tenhtieg bhala parti mill-kaz tal-prosekuzzjoni ix-xiehda tal-Kummissarju jew ta` xi ufficjal kif imsemmi qabel huwa ghandu jinstama` qabel ma jibda` iwettaq id-dmirijiet ta` ufficjal prosekutur kemm-il darba il-htiega li jaghti xiehda ma tqumx fi stadju ulterjuri tal-procedimenti : izda l-Kummissarju jew ufficjal iehor kif imsemmi qabel jista` isemmi l-fatti li jikkostitwixxu r-reat qabel ma jaghti xiehda.

2) <u>It-tifsira ta` "penali amministrattiva</u>"

Fl-Art 2, "penali amministrattiva" nghatat it-tifsira bhala –
penali mposta skont id- disposizzjonijiet tat-Taqsima V.

3) L-Art 76

Dan jaqra :-

Kull persuna li -

(a) tonqos milli japplika ghal registrazzjoni fiz-zmien u bil-mod mehtiega bl-artikolu 10 jew 12 ;

(b) tonqos milli zzomm jew taghti kull dokumentazzjoni, dokument u kontijiet ghaz-zmien u bil-mod mehtieg b`dan l-Att jew b`kull regolament maghmul bis-sahha tieghu ;

(c) tonqos milli taghmel denunzja ta` taxxa meta tkun mehtiega taghmel dan bis-sahha ta` dan l-Att ;

(d) tonqos milli taghmel denunzja addizzjonali, dikjarazzjoni jew taghti taghrif jew li ggib kotba, dokumentazzjoni, dokumenti u kontijiet, jew tonqos milli thallas xi taxxa jew penali amministrattiva meta tkun mehtiega taghmel dan bis-sahha ta` dan l-Att jew ta` kull regolament maghmul bis-sahha ta` dan l-Att ;

(e) tforni prodotti jew servizzi u li tonqos li tipprovdi dik il-garanzija mitluba mill-Kummissarju skont l-artikolu 63(5),

tkun hatja ta` reat u tehel, meta tinstab hatja, multa ta` mhux inqas minn seba` mitt euro (€700) u mhux izjed minn tliet elef u hames mitt euro (€3,500) u, fuq talba tal-prosekuzzjoni, il-qorti ghandha, fir-rigward ta` reat skont il-paragrafu (c), tordnalha biex tikkonforma ruhha mal-ligi fi zmien bizzejjed biex tkun tista` taghmel dan, izda f'kull kaz mhux iktar minn tliet xhur, u fin-nuqqas min jaghmel ir-reat ikollu jhallas multa ohra ta' hames euro (€5) ghal kull gurnata li matulu jkompli n-nuqqas wara li jghaddi z-zmien moghti mill-qorti :

Izda persuna li taghmel ir-reat tista', sa zmien tletin gurnata mid-data tad-decizjoni finali, taghmel rikors lill-Qorti li sabitha hatja, u titlob mahfra shiha jew parzjali tal-penali imposta taht dan l-artikolu. Il-Qorti tista' tikkoncedi mahfra shiha jew parzjali ta' din il-penali kemm il-darba l-prosekuzzjoni, bi qbil bil-miktub mal-Kummissarju li ghandu jkun maghmul ma' kull risposta ghal tali rikors, taqbel ma' dan ir-rikors. Kull rikors bhal dan ghandu jigi notifikat lill-prosekuzzjoni li ghandha tirrispondi fi zmien hmistax-il gurnata xoghol minn meta tigi notifikata.

4) L-Art 31

Dan jaqra -

(1) Meta persuna li ghandha l-obbligu li tibghat denunzja ta` taxxa taht l-artikolu 27 ghal zmien ta` taxxa tonqos milli taghmel dik id-denunzja il-Kummissarju jista` jaghmel stima tal- output tax u t-tnaqqis ghal dak iz-zmien u tal-penali amministrattiva li ghaliha tkun giet suggetta dik il-persuna u jinnotifika dik l-istima lil dik il-persuna f`kull zmien wara li jghaddi z-zmien li fih kellha tintghamel dik id-denunzja skont dan l-Att u mhux iktar tard minn sitt snin mit-tmiem tal-imsemmi zmien ta` taxxa.

(2) Stima maghmula ghal zmien ta` taxxa ta` persuna skont dan l-artikolu ma ghandhiex tehles lil dik il-persuna mill-obbligu li taghmel denunzja ghal dak iz-zmien u mir-responsabbilta` ghall- hlas ta` kull penali amministrattiva jew penali amministrattivi ohra skont id-disposizzjonijiet relevanti ta` dan l-Att.

(3) Meta tintghamel denunzja ghal zmien ta` taxxa wara li tkun saret stima skont is-subartikolu (1) il-Kummissarju jista` jhassar dik l-istima minghajr pregudizzju ghad-dritt tieghu li jaghmel stima ohra skont id-disposizzjonijiet l-ohra ta` dan l-Att.

(4) It-thassir ta` stima kif imsemmi qabel ma ghandux jehles lil dik il-persuna li tkun ghamlet dak in-nuqqas milli tkun suggetta ghal penali amministrattiva skont id-disposizzjonijiet l-ohra ta` dan l-Att.

5) <u>L-Art 38</u>

Dan jaqra –

(1) Kull persuna registrata taht l-artikolu 10 li, meta tkun mehtiega taghmel denunzja ghal zmien ta` taxxa, tibqa` ma taghmilx dik id-denunzja fiz-zmien stipulat fid-disposizzjonijiet relevanti ta` dan l-Att tkun dovuta thallas penali amministrattiva f`ammont ekwivalenti ghal dak li jkun oghla minn -

(a) wiehed fil-mija tal-eccess, jekk ikun hemm, tal-output tax fuq it-tnaqqis, minghajr ma jinghata kont ta` xi kreditu eccessiv migjub `il quddiem minn zmien ta` taxxa ta` qabel, kif dikjarat f`dik id-denunzja ; u

(b) *ghoxrin euro (€20),*

ghal kull xahar jew parti minn xahar li jiskadi mid-data meta kellha ssir id-denunzja skont dan l-Att u d-data meta din tinghata lill- Kummissarju :

Izda meta t-taxxa pagabbli tkun inqas minn mitejn u hamsin euro (€250), dik il-penali amministrattiva ma ghandhiex teccedi l- ekwivalenti tat-taxxa pagabbli ghall-eqreb euro jew hamsin euro (€50), liema ammont ikun l-akbar, u ma ghandhiex teccedi l-mitejn u hamsin euro (€250) f`kull kaz iehor.

(2) Kull persuna li, meta tkun mehtiega li taghmel dikjarazzjoni jew stqarrija skont l-artikolu 30, ma taghmilx dik id- dikjarazzjoni jew stqarrija fil-limitu ta` zmien imnizzel fid- disposizzjonijiet relevanti ta` dan l-Att tkun suggetta ghal penali amministrattiva ta` ghaxar euro (€10) ghal kull xahar jew parti minn xahar li jiskadi mid-data meta kellha ssir id-dikjarazzjoni jew stqarrija skont dan l-Att u d-data meta din tinghata lill- Kummissarju :

Izda dik il-penali amministrattiva ma ghandha fl-ebda kaz teccedi mija u ghoxrin euro (€120) ghal kull dikjarazzjoni jew stqarrija bhal dik.

6) <u>L-Art 42</u>

Dan jaqra -

(1) Bla hsara ghad-disposizzjonijiet tal-artikoli 37 sa 41, it-tnejn inkluzi -

(a) l-ebda penali amministrattiva ma ghandha tkun dovuta minn persuna ghal xi nuqqas jekk dik il-persuna turi li jkun hemm skuzanti ragonevoli ghal dak in-nuqqas ;

(b) jekk persuna ma turix li hemm skuzanti ragonevoli ghal xi nuqqas, izda l-Kummissarju jkun tal-fehma li n-nuqqas irrizulta minn cirkostanzi partikolari li jkun jisthoqqilhom tnaqqis tal-penali amministrattiva, huwa jista`, fid-diskrezzjoni tieghu, jahfer parti mill-penali amministrattiva ghal dak in-nuqqas ;

(c) jekk il-Kummissarju jkun tal-fehma li dak in-nuqqas irrizulta minn zball genwin huwa jista` jahfer ghal kollox jew parti mill-penali amministrattiva ghal dak in-nuqqas ;

(d) l-ebda penali amministrattiva ma ghandha tkun dovuta skont l-artikolu 38 meta denunzja mehtiega li ssir skont l-artikolu 27 jew dikjarazzjoni mehtiega li ssir skont l-artikolu 30(1) tkun mibghuta b`mezz elettroniku permezz tal-portal elettroniku hekk indikat ghal dan il-ghan mill-Kummissarju, flimkien mal-hlas dovut fuq id-denunzja, mhux aktar tard minn sebghat ijiem mid-data li tali denunzja jew dikjarazzjoni kellha tkun mibghuta skont id-disposizzjonijiet ta` dan l-Att.

(2) Ghall-finijiet tas-subartikolu (1)(a) u (b) -

(a) il-fatt li ma jkunx hemm fondi bizzejjed mnejn tithallas xi taxxa dovuta ; jew

(b) meta titqieghed fiducja fuq xi persuna ohra sabiex din twettaq bicca xoghol, il-fatt li jkun hemm dik il- fiducja jew xi dewmien jew inezattezzi mill-persuna li jkollha l-fiducja, ma jitqisux li huma skuzanti ragonevoli.

(3) Bla hsara ghad-disposizzjonijiet tal-artikoli 43 u 44, l-uzu tad-diskrezzjoni tal-Kummissjarju ghall-finjiet tas-subartikolu (1)(b) u (c) ma ghandu bl-ebda mod jigi kontestat f`xi appell jew f`xi riferenza maghmula lit-Tribunal.

(4) Il-Ministru jista` b`regolamenti jippreskrivi kondizzjonijiet li permezz taghhom parti mill-penali amministrattiva jew il-penali amministrattiva kollha dovuta taht l-artikoli 37 sa 41 tista` titnehha. Dawn ir-regolamenti jistghu jipprovdu wkoll ghat- tnehhija ta` penali amministrattiva dovuta skont l-Att tal-1994 dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u skont l-Att dwar it-Taxxa tad-Dwana u tas-Sisa.

IX. <u>Mertu</u>

Il-Qorti sejra tqis l-eccezzjonijiet fil-mertu li gabu l-intimati waqt li tkun qeghda tikkunsidra l-mertu tat-talbiet.

1) <u>Fatti</u>

Jirrizulta mill-provi illi d-Dipartment tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud kien beda proceduri kriminali kontra r-rikorrent ghaliex naqas li jipprezenta d-denunzji ghaz-zmien ta` Gunju 2002, Settembru 2002, Dicembru 2002, Marzu 2003 u Gunju 2003. Fis-26 ta` April 2007 wehel multa ta` Lm 100 u nghata zmien tliet xhur sabiex jirregola ruhu, u fin-nuqqas kien jehel is-somma ta` Lm 6 kuljum. Wehel ghaliex ma kienx baghat id-denunzji ghaz-zmien in kwistjoni. Ghaddew it-tliet xhur, inkorra l-multa addizzjonali. Kontra r-rikorrent harget akkuza ohra u wehel €3,675.75. Il-multa kienet ghaz-zmien ta` bejn is-27 ta` Lulju 2007 u l-14 ta` April 2008. Billi r-rikorrent kien baqa` ma ottemperax ruhu, rega` hargu akkuzi ohra kontra tieghu. Fit-22 ta` Ottobru 2009, ir-rikorrent instab hati li naqas milli jibghat d-denunzji ta` bejn Settembru 2003 u Marzu 2009, u wehel is-somma ta` €900 flimkien ma` addizzjonali ta` €15 kuljum wara li jghaddu tlett xhur u jibqa` inadempjenti. Hemm rata fissa mponibbli meta d-denunzja ma tintbaghatx ; ghall-bidu din kienet ta` €37.76 kull xahar ; in segwitu saret €23.29 ; u fl-ahhar saret €23. L-imghax minn 1% fix-xahar nizel ghal 0.75% fix-xahar. Jirrizulta bhala fatt illi r-rikorrent baqa` dejjem idahhal d-denunzji tard (Dok ACP1 a fol 110). Skond Dok PS6 jirrizulta li r-rikorrent kellu jhallas : a) taxxa : €16,232.07 ; *late return penalty* : €8,974.14 ; *short payment penalty* : €21,092.39 ; u imghax : €13,481.09

2) <u>L-ewwel talba</u>

Taqra hekk -

Tiddikjara illi, ghar-ragunijiet fuq esposti, is-subartiklu 3 tal-artikolu 83 tal-Kap 406 tal-Ligijiet ta` Malta jikser id-Drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Kostituzzjoni ta` Malta fl-Artikolu 39 (Smigh Xieraq).

Skond l-**<u>Art 39(1) tal-Kostituzzjoni</u>**, *kull meta xi hadd ikun akkuzat b`reat kriminali huwa ghandu, kemm-il darba l-akkuza ma tigix irtirata, jigi moghti smigh xieraq gheluq zmien ragonevoli minn qorti indipendenti u imparzjali mwaqqfa b`ligi.*

Fil-kaz tal-lum, il-Qorti ma ssibx il-prova ta` ksur tal-Art 39 tal-Kostituzzjoni.

L-Art 83(3) tal-Kap 406 jipprovdi illi proceduri kriminali li jistghu jittiehdu b`istanza tad-Direttur kontra l-persuna registata, jekk jirrizulta li jkun ikkommetta reat skond l-Art 76.

Fil-kaz tal-lum irrizulta ppruvat illi r-rikorrent ma kienx dahhal id-denunzji relattivi fi zmien partikolari u specifikat. Ghalhekk ir-rikorrent kien passibbli ghal proceduri kriminali kontra tieghu skond l-Art 76(c).

Quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura, ir-rikorrent ammetta l-akkuzi dedotti kontra tieghu u nghata l-piena.

Quddiem dik il-Qorti, ir-rikorrenti kellu d-dritt u l-opportunita` li jiddefendi ruhu u minflok ammetta l-akkuzi.

Kellu wkoll il-jedd jinterponi appell izda ghazel li ma jipprezentax appell mid-decizjoni tal-Qorti.

L-ewwel talba tar-rikorrent qeghda tkun <u>michuda</u>.

3) <u>It-tieni talba</u>

Taqra hekk -

Tiddikjara illi, ghar-ragunijiet fuq esposti, is-subartiklu 3 tal-artikolu 83 tal-Kap 406 tal-Ligijiet ta` Malta jiksru id-Drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Konvenzjoni Ewropeja ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet u l-Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem :

(a) Fl-Artikolu 6 tal-Ewwel Skeda tal-Kap 319 tal-Ligijiet ta` Malta (Smigh Xieraq) ; u

(b) Fl-Artikolu 4 tal-Protokol 7 li hemm mal-Konvenzjoni Ewropea (Ne Bis in Idem).

It-tieni talba tipprospetta ksur bl-Art 83(3) tal-Kap 406 ta` zewg disposizzjonijiet tal-Konvenzjoni u cioe` tal-Art 6 u tal-Art 4 Prot 7.

Il-Qorti sejra tqis l-allegata vjolazzjoni taz-zewg disposizzjonijiet b`mod distint.

a) <u>L-Art 6 tal-Konvenzjoni</u>

Dak li l-Qorti diga` rrilevat dwar l-allegat ksur tal-Art 39 tal-Kostituzzjoni fil-konsiderazzjoni tal-ewwel talba jghodd kollu kemm hu *mutatis mutandis* ghal fejn it-tieni talba tittratta allegat ksur tal-Art 6.

Ghalhekk il-parti (a) tat-tieni talba qeghda tkun <u>respinta</u>.

b) <u>L-Art 4 Prot 7 tal-Konvenzjoni</u>

Id-disposizzjoni <u>rilevanti</u> tghid *illi hadd ma jista` jkun ipprocessat jew jerga` jigi kkastigat ghal darb`ohra fi procedimenti kriminali taht il-gurisdizzjoni tal-istess Stat ghal xi reat li dwaru jkun diga` gie finalment liberat jew misjub hati skont il-ligi u l-procedura penali ta` dak l-Istat.*

Issir riferenza ghall-pronunzjament li tat din il-Qorti (Imhallef Anthony Ellul) fil-21 ta` Frar 2014 fil-procediment fl-ismijiet "**<u>Il-Pulizija vs Godwin Muscat</u>**", li minnu ma kienx hemm appell. Inghad –

The Strasbourg Court has stated that the aim of Article 4 of Protocol 7 "is to prohibit the repetition of criminal proceedings that have been concluded by a

final decision". The scope of Article 4 has been clarified by the Grand Chamber in the Sergey Zolotukhin case. The Grand Chamber was influenced by the text of corresponding provisions in the Covenant on Civil and Political Rights, and the American Convention on Human Rights, in concluding that the Article should be interpreted as prohibiting the prosecution or trial of an individual for a second offence where that second prosecution or trial arose from "identical facts or facts which are substantially the same, and the guarantee comes into play where a new set of proceedings is instituted after a prior acquittal or conviction has acquired the status of res judicata." (The European Convention on Human Rights, Robin C.A. White & Clare Ovey, Oxford [2010] pagna 305).

Fil-kaz Zolotukhin v Russia (applikazzjoni numru : 14939/03) deciz fl-10 ta` Frar 2009 mill-Grand Chamber tal-Qorti Ewropeja tad-Drittijiet tal-Bniedem, il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem ikkonfermat li l-Artikolu 4 tal-Protokoll numru 7 :-

"98. was not confined to the right not to be punished twice but extended to the right not to be prosecuted or tried twice."

Jirrizulta li d-Dipartiment impona taxxa addizzjonali, fit-termini tal-Artikolu 23(4) tal-Att dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa (Kap. 372) li jipprovdi li d-Direttur Generali tat-Taxxa ghandu d-diskrezzjoni li jimponi taxxa addizzjonali fuq min jonqos li jnaqqas taxxa skond l-Artikolu 23(1), jew ghalkemm ikun naqqasha jkun naqas milli jhallasha lid- Dipartiment, jew xort`ohra jkun naqas milli jhares id-disposizzjonijiet tar-regoli maghmula mid-Dipartiment.

Kien hemm diversi kazijiet quddiem il-Qorti Ewropea tad- Drittijiet tal-Bniedem li ttrattaw jekk sanzjonijiet amministrattivi kienux jikkwalifikaw bhala `criminal charge`. Hekk per ezempju huma l-kazijiet Vastberga Taxi Aktiebolag and Vulic v Sweden (36985/97) tal-21 ta` Mejju 2003, Rosenquist v Sweden (60619/00) tal-14 ta` Settembru 2004. Fis-sentenzi jissemmew tlett kriterji biex jigi determinat jekk offiz tikkwalifikax bhala "criminal" :

"the legal classification of the offence in domestic law, the nature of the offence and the nature and degree of severity of the possible penalty" (paragrafu 76 tal-kaz Vastberga). Kriterji li skond il-gurisprudenza ma jidhirx li jridu jkunu kumulattivi. Il-kaz ta` Vastberga kien jitratta l- imposizzjoni ta` tax surcharge fuq min ma jatix taghrif korrett. Il-qorti osservat li :-

• l-ghan wara l-provvediment fuq surcharges hu "to exert pressure on taxpayers to comply with their legal obligations and to punish breaches of those obligations. The penalties are thus both deterrent and punitive. The latter character is the customary distinguishing feature of a criminal penalty (see the Ozturk v. Germany judgment cited above, p. 20, §53).".

• "The criminal character of the offence is further evidenced by the severity of the potential and actual penalty. The surcharges, normally fixed at 20% or 40%

of the tax avoided, depending on the type of tax involved, have no upper limit and may come to very large amounts. It is true that surcharges cannot be converted into a prison sentence in the event of non-payment; however this is not decisive for the classification of an offence as `criminal` under Article 6 (see the <u>Lauko v. Slovakia</u> judgment cited above, p. 2505 §58).". Fil-kaz in ezami jirrizulta li hemm massimu ta` Ewro1,000 taxxa addizzjonali li jista` jimponi d-Direttur Generali ghal kull nuqqas (Artikolu 23(5) tal-Kap. 372).

Gialadarba jidher li t-taxxa addizzjonali hi ntiza sabiex isservi bhala deterrent u hi wkoll mizura punittiva, allura l-qorti tikkonkludi li tikkwalifika bhala `a criminal penalty`. Ghal dak li jikkoncerna l-ilment taht l-Artikolu 39(9) il- principju ta` ne bis in idem japplika fejn persuna tkun ghaddiet minn proceduri "quddiem qorti kompetenti". Billi t-taxxa addizzjonali tigi mposta mid-Direttur Generali tat-Taxxi, dan il-provvediment ma japplikax fil-kaz in ezami.

Il-qorti tinnota wkoll li l-imposizzjoni ta` taxxa addizzjonali ma twassalx ghall-ksur tal-Artikolu 4 tas-Sebgha Protokoll tal-Konvenzjoni meqjus li skond l-Artikolu 23(8) tal-Kap. Kap. 372 : "Il-Kummissarju jista` fid-diskrezzjoni tieghu jaghti lura kollha kemm hi jew f`xi parti minnha xi taxxa addizzjonali imposta taht id-disposizzjoni ta` dan l- artikolu.". Mela l-imposizzjoni ta` taxxa addizzjonali m`hijiex definittiva, kuntrarjament ghal dak li jigri fejn tinghata sentenza li ssir gudikat.

F`kull kaz mill-provi ma rrizultax li sal-lum id-Direttur Generali Taxxi hareg xi avviz kontra Dr Muscat Azzopardi li biha mpona taxxa addizzjonali, f`liema eventwalita` jkollu kull dritt li jikkontesta l-istess ai termini tal-Artikolu 23(6) tal-Kap. 372. Fil-fatt l-avvizi li nhargu huma fil-konfront tal-kumpannija Zimmermann House Projects Limited u Dr Patrick Spiteri. Fil-kaz <u>Sergey Zolotukhin v Russia</u>, inghad :-

"107. The Court reiterates that the aim of Article 4 of Protocol No. 7 is to prohibit the repetition of criminal proceedings that have been concluded by a final decision. According to the Explanatory Report to Protocol No. 7, which itself refers back to the European Convention on the International Validity of Criminal Judgments, a "decision is final `if, according to the traditional expression, it has acquired the force of res judicata. This is the case when it is irrevocable, that is to say when no further ordinary remedies are available or when the parties have exhausted such remedies or have permitted the time-limit to expire without availing themselves of them".

Abbazi tal-provi akkwiziti fil-kaz taht ezami rrizulta li :-

1) L-ewwel darba r-rikorrent kien akkuzat talli naqas milli sal-hmistax –il jum tat-tieni xahar li jigi wara l-ahhar jum li fih intemmu z-zminijiet ta` taxxa relattivi jibghat lill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud id-denunzji ghal zminijiet li ntemmu fil-30 ta` Gunju 2002, fit-30 ta` Settembru 2002, fil-31 ta` Dicembru 2002, fil-31 ta` Marzu 2003 u fit-30 ta` Gunju 2003 u

dan bi ksur tal-Artikoli 27(1), 76(c) u 82(2) tal-Att Nru XXIII tal-1998. Ir-rikorrent ammetta l-akkuza, instab hati taghha u nghata piena ta` multa ta` Lm 100.

2) It-tieni darba kien akkuzat talli naqas li jikkonforma ruhu mal-ewwel sentenza. Ir-rikorrent ammetta l-akkuza u skond l-Art 76 tal-Kap 406 kien misjub hati u kien ikkundannat sabiex ihallas multa ta` €3,675.75.

Jidher li l-akkuza li fuqha r-rikorrent tressaq it-tieni darba kienet ibbazata fuq s-sentenza li nghatat l-ewwel darba li ressaq. It-tieni darba kien fil-fatt akkuzat illi ma hallasx il-multa li kienet imposta bl-ewwel sentenza. Huwa evidenti mis-sentenza tat-tieni darba li l-Qorti tal-Magistrati kienet qeghda toqghod fuq l-Art 76. Fil-fatt il-multa li giet imposta kienet aktar minn dik prevista mil-ligi ghaliex ir-rikorrent kien diga` nstab hati tal-akkuzi skond l-Art 76(c). Ghalhekk huwa car ghal din il-Qorti li waqt it-tieni iter sehhet vjolazzjoni tal-principju *ne bis in idem* fis-sens illi r-rikorrent kien immultat ulterjorment ghall-istess akkuza. Mhux biss ir-rikorrent ghadda proceduri kriminali darbtejn ghall-istess akkuza, izda kien kundannat darbtejn ghall-istess akkuza b`multa li marret oltre l-limitu stabbilit mil-ligi.

Ghalhekk il-parti (b) tat-tieni talba qeghda tkun <u>milqugha</u>.

4) <u>It-tielet talba</u>

Taqra hekk –

Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti d-disposizzjonjiet imsemmija tal-Kap 406 dwar l-imghax u l-penali amministrattivi jiksru id-Drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Kostituzzjoni ta` Malta fl-Artikolu 37 (Protezzjoni minn privazzjoni ta` proprjeta` bla kumpens) u fl-Artikolu 4 tal-Protokol 7 li hemm mal-Konvenzjoni Ewropea (Ne Bis in Idem).

It-tieni talba tipprospetta ksur bl-Art 83(3) tal-Kap 406 ta` L-Art 37 tal-Kostituzzjoni u tal-Art 4 Prot 7 tal-Konvenzjoni.

Il-Qorti sejra tqis l-allegati vjolazzjonijiet b`mod distint.

a) <u>L-Art 37 tal-Kostituzzjoni</u>

Dan l-artikolu tal-Kostituzzjoni jghid –

(1) Ebda proprjetà ta` kull xorta li tkun ma ghandu jittiehed pussess taghha b`mod obbligatorju, u ebda nteress fi jew dritt fuq proprjetà ta` kull xorta li tkun ma ghandu jigi miksub b`mod obbligatorju, hlief meta hemm disposizzjoni ta` ligi applikabbli ghal dak it-tehid ta` pussess jew akkwist -

(a) ghall-hlas ta` kumpens xieraq ;

(b) li tizgura lil kull persuna li tippretendi dak il-kumpens dritt ta` access lil qorti jew tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b`ligi sabiex jigi deciz l-interess taghha fi jew dritt fuq il-proprjetà u l-ammont ta` kull kumpens li ghalih tista` tkun intitolata, u sabiex tikseb hlas ta` dak il-kumpens ; u

(c) li tizgura lil kull parti fi proceduri f`dik il-qorti jew tribunal dwar pretensjoni bhal dik dritt ta` appell mid- decizjoni taghha lill-Qorti tal-Appell f`Malta :

Izda f`kazijiet specjali l-Parlament jista`, jekk hekk jidhirlu xieraq li jaghmel fl-interess nazzjonali, b`ligi jistabbilixxi l-kriterji li ghandhom jitharsu, maghduda l-fatturi u c-cirkostanzi l-ohra li ghandhom jitqiesu, biex jigi stabbilit il-kumpens li ghandu jithallas dwar proprjetà li jittiehed pussess taghha jew li tigi akkwistata b`mod obbligatorju; u f`kull kaz bhal dak il-kumpens ghandu jigi iffissat u ghandu jithallas skont hekk.

(2) Ebda haga f`dan l-artikolu ma ghandha tiftiehem li tolqot l- eghmil jew hdim ta` xi ligi safejn tipprovdi ghat-tehid ta` pussess jew akkwist ta` proprjetà -

(a) bi hlas ta` xi taxxa, rata jew drittijiet ;

(b) bhala penali ghal, jew bhala konsegwenza ta`, ksur tal- ligi, sew jekk bi proceduri civili jew wara dikjarazzjoni ta` htija ta` reat kriminali ;

(c) wara l-attentat ta` tnehhija tal-proprjetà barra minn jew gewwa Malta bi ksur ta` xi ligi ;

(d) bhala tehid ta` kampjun ghall-finijiet ta` xi ligi ;

(e) meta l-proprjetà tikkonsisti f`annimal meta jigi misjub f`art haddiehor jew mitluf ;

(f) bhala incidentali ghal kirja, licenza, privilegg jew ipoteka, mortgage, dritt, bill of sale, plegg jew kuntratt iehor ;

(g) bhala l-ghoti jew l-amministrazzjoni ta` proprjetà ghan-nom u ghab-beneficcju tal-persuna ntitolata ghall-interess beneficjarju fiha, proprjetà fi trust, proprjetà tal-ghadu jew il-proprjetà ta` persuni dikjarati falluti b`sentenza jew xort`ohra dikjarati falluti jew insolventi, persuni ta` mohh marid, persuni

(h) fl-esekuzzjoni ta` sentenzi jew ordnijiet ta` qrati ;

(i) minhabba li tkun fi stat perikoluz jew ta` hsara ghas-sahha tan-nies, annimali jew pjanti ;

(j) bhala konsegwenza ta` xi ligi dwar il-preskrizzjoni ta` azzjonijiet, preskrizzjoni akkwizittiva, art abbandunata, tezor misjub, manumorta jew id-drittijiet ta` successjoni kompetenti lill-Gvern ta` Malta ; jew

(k) ghal dak iz-zmien biss sakemm ikun mehtieg ghall- finijiet ta` xi ezami, investigazzjoni, kawza jew inkjesta jew, fil-kaz ta` art, l-eghmil fuqha -

(i) ta` xoghol ta` konservazzjoni ta` hamrija jew il- konservazzjoni ta` risorsi naturali ohra ta` kull xorta jew ta` rikostruzzjoni ta` hsara tal-gwerra ;

jew

(ii) ta` zvilupp jew titjib agrikolu li s-sid jew okkupant tal-art ikun gie mitlub, u jkun minghajr skuza ragonevoli u legali rrofta jew naqas li jaghmel.

(3) Ebda haga f`dan l-artikolu ma ghandha tiftiehem li tolqot l- eghmil jew hdim ta` xi ligi safejn tipprovdi ghall-ghoti lill-Gvern tal-proprjeta` ta` xi minerali, ilma jew antikitajiet ta` taht l-art.

(4) Ebda haga f`dan l-artikolu ma ghandha tiftiehem li tolqot l-eghmil jew hdim ta` xi ligi ghat-tehid ta` pussess obbligatorju fl- interess pubbliku ta` xi proprjeta`, jew l-akkwist obbligatorju fl- interess pubbliku u ta` xi interess fi jew dritt fuq proprjeta`, meta dik il-proprjeta`, interess jew dritt huwa mizmum minn ghaqda korporata li hija mwaqqfa ghal skopijiet pubblici minn xi ligi u li fiha ebda flejjes ma gew investiti barra minn flejjes provduti minn xi legislatura f`Malta.

Bit-tielet talba, ir-rikorrent qieghed jitlob lill-Qorti tiddikjara illi l-imghax u l-penalitajiet amministrattivi mposti skond il-Kap 406 jiksru l-jedd tieghu ghal protezzjoni minn privazzjoni ta` proprjeta bla kumpens.

Il-Kap 406 jirregola l-gbir tat-taxxa fuq il-valur mizjud minghand persuni li jkunu registrati mad-Dipartiment tal-VAT li min-naha taghhom ikunu gabru t-taxxa minghand l-konsumatur sabiex ighadduha lill-Gvern. Ghalhekk il-persuna registrata mhijiex tohrog it-taxxa mill-flus taghha. It-taxxa migbura ma tkun qatt propjeta` tal-persuna registrata. Il-multi u l-pieni amministrattivi huma mposti meta l-persuna registrata ma tosservax l-obbligi taghha skond il-ligi. Ghalhekk hija l-fehma ta` din il-Qorti illi d-disposizzjonijiet tal-ligi li dwarhom qieghed jilmenta r-rikorrent ma jistghux jitqiesu bhala mizura ta` tehid ta` proprjeta bla kumpens. Tajjeb jinghad ukoll illi l-hlasijiet tat-taxxa

huwa specifikament eskluz mill-operat tal-Art 37(2)(a) tal-Kostituzzjoni. L-imghax u l-penalijiet twieldu mill-fatt li r-rikorrent ma hallasx taxxa li kellu jigbor minghand terzi ghall-Gvern.

Ghalhekk l-ewwel parti tat-tielet talba qeghda tkun <u>respinta</u>.

b**)** **<u>L-Art 4 Prot 7 tal-Konvenzjoni</u>**

Il-Qorti diga` rreferiet ghal dan l-artikolu fil-konsiderazzjoni tat-tieni talba.

Din il-Qorti trid tirrileva illi ma ltaqghetx ma` gurisprudenza tal-qrati taghna <u>specifikament</u> dwar multi u penalitjiet imposti mid-Dipartiment tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud ghalkemm tirrizulta gurisprudenza dwar multi u penalitajiet imposti mid-Dipartiment tat-Taxxi Interni.

Sejra tirreferi ghad-decizjoni li nghatat fis-26 ta` Frar 2013 mill-Qorti tal-Gustizzja tal-UE fil-kaz ta` **<u>Aklagaren vs Hans Akerberg Fransson</u>** li ttratta l-kwistjoni ta` *ne bis in idem*. Inghad hekk -

… Article 50 of the Charter does not preclude a Member State from imposing, for the same acts of non-compliance with declaration obligations in the field of VAT, a combination of tax penalties and criminal penalties. In order to ensure that all VAT revenue is collected and, in so doing, that the financial interests of the European Union are protected, the Member States have freedom to choose the applicable penalties … These penalties may therefore take the form of administrative penalties, criminal penalties or a combination of the two. It is only if the tax penalty is criminal in nature for the purposes of Article 50 of the Charter and has become final, that that provision precludes criminal proceedings in respect of the same acts from being brought against the person.

… The ne bis in idem principle laid down in Article 50 of the Charter of the Fundamental Rights of the European Union does not preclude a Member State from imposing successively, for the same acts of non-compliance with declaration obligations in the field of value added tax, a tax penalty and a criminal penalty in so far as the first penalty is not criminal in nature, a matter which is for the national court to determine.

Din s-sentenza kienet citata fil-procediment "**<u>Il-Pulizija vs Godwin Muscat</u>**" (op cit).

Din il-Qorti tikkondividi dawk il-principji.

Fil-kawza tal-lum, irrizulta illi ghall-istess nuqqas, jigifieri ghall-fatt illi persuna registrata ma dahhlitx denunzja fil-hin stipulat hija awtomatikament tehel dawk li jissejhu "*late return payments*". Meta d-denunzji jigu pprezentati tard minghajr hlas, allura fuq *late return payments* ikun hemm multi u interessi. Fiz-zmien li sehhew il-fatti tal-kaz tal-lum, l-imghax impost kien ta` 1% fix-xahar ; illum huwa ta` 0.75% fix-xahar. Inoltre fil-proceduri kriminali istitwiti kontra r-rikorrent, kien ikkundannat l-ewwel il-multa ta` Lm 100 u in segwitu ghax ma ottemperax ruhu mal-ewwel sentenza kien ikkundannat ihallas €3,675.75. In aggunta kellu jinkorri multa ta` €13.98 kuljum ghall-fatt li wara li ghaddew tliet xhur ir-rikorrent ma kienx hallas il-multa ta` Lm 100.

Skond id-dokument ipprezentat mill-intimati fil-25 ta` Marzu 2013 a fol 156, jirrizulta li r-rikorrent irid ihallas total ta` €67,060.18. Minnhom €16,232.07 hija taxxa dovuta ; €8,974.14 hija *late return penalty* ; €25,751.66 hija *short penalty payment* ; waqt li l-imghax kien ta` €16.102.31.

Dan ifisser illi ghall-fatt illi r-rikorrent naqas li jipprezenta d-denunzji fil-hin, il-Kap 406 kien qieghed jikkontempla li l-persuna registrata tehel multi, penali u imghax. Ghal din il-Qorti l-iskop tal-ligi huwa li jizgura li l-persuna registrata twettaq l-obbligi taghha billi thallas it-taxxa fuq il-valur mizjud li tkun gabret minghand il-konsumatur, taxxa li hija dovuta lill-Gvern. L-Art 76 tal-Kap 406 (op. cit.) jahseb ghal hames cirkostanzi ; wahda minnhom hija proprju dik li tirrigwarda r-rikorrent fis-sens illi fin-nuqqas il-persuna registrata "*tkun hatja ta` reat*". L-indikazzjoni hi li b`dak l-artikolu l-legislatur ried li jimponi deterrent kif ukoll mizura punittiva. Ladarba jidher li l-penali, multi u imghax huma ntizi sabiex iservu ta` deterrent u bhala mizuri punittivi, allura jikkwalifikaw bhala "*a criminal penalty*".

Il-Qorti tirreferi ghas-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali tad-29 ta` Mejju 2015 fil-kawza "**Angelo Zahra vs L-Onorevoli Prim Ministru et**".

Ghalkemm dik il-kawza kienet tittratta dwar id-disposizzjonijiet tal-ligi fiskali tal-FSS, il-principji li jemergu minn dik is-sentenza jistghu jigu applikati ghall-kaz tal-lum.

Il-Qorti qalet hekk –

L-Artikolu 4 tas-Seba` Protocoll tal-Konvenzjoni fil-parti relevanti jaqra hekk :

"1. Hadd ma jista` jkun ipprocessat jew jerga` jigi kkastigat ghal darb`ohra fi procedimenti kriminali taht il-gurisdizzjoni tal-istess Stat ghal xi reat li dwaru jkun diga` gie finalment liberat jew misjub hati skond il-ligi u l-procedura penali ta` dak l-Istat."

25. Fir-rigward din il-Qorti tosserva li hemm certu kazijiet fejn il-multa amministrattiva tant tkun severa li tikkwalifika bhala piena penali ghax tenut kont tas-severita` taghha titqies derivanti minn akkuza kriminali ghall-finijiet tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni tal-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni.

26. Fil-kaz odjern huwa minnu li, filwaqt li l-piena imposta mill-Qorti hija wahda definittiva, dik amministrattiva m`hijiex definittiva u dan peress li, ai termini tal-Artikolu 23 [8] tal-Att Dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa Kap. 372, din tista` tigi irtirata parzjalment jew fl-intier taghha mill-Kummissarju. Huwa wkoll minnu li, skont il-proviso tas-subinciz 7 tal-istess att, dik it-taxxa tista` wkoll tigi kontestata quddiem qorti fiz-zmien hmistax-il jum min-notifika tal-avviz. Huwa minnu wkoll li skont ir-regolament nurmu 24 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 372.14 intestata "Regoli Dwar Final Settlement System [FSS]", il-pagatur li jhossu aggravat bid-decizjoni jista` ai termini tas-subinciz 3 jipprezenta ittra ta` kontestazzjoni lill-Kummissarju fi zmien ghaxart ijiem min-notifika, u skont is-subinciz [5], dan jista` jahfer it-taxxa addizzjonali, parzjalment jew fl-intier taghha, jekk ikun sodisfatt li n-nuqqas tal-pagatur ma jkunx dovut ghal xi htija jew negligenza tieghu.

27. Izda mill-provi akkwiziti jirrizulta li l-multi mitluba mid-Direttur minghand ir-rikorrent potenzjalment ilahhqu eluf kbar ta` euro u ghalhekk huma sostanzjali. Ukoll ma jirrizultax li dawn gew irtirati mid-Direttur. Ghalhekk meta l-pulizija agixxiet kontra r-rikorrent billi tat bidu ghall-proceduri kriminali kontra tieghu ghar-reati bazati fuq l-istess fatti – li juri li l-fatti huma klassifikati bhala reat kriminali – li fuqhom kienu diga` gew imposti l-multi "amministrattivi", dawn il-multi kienu gja` fis-sehh. Minn dan jirrizulta car li bit-tehid kontra r- rikorrent ta` proceduri kriminali wara li gia` gew imposti l-multi "amministrattivi", ir-rikorrent mhux talli gie processat darbtejn fuq l-istess fatti, izda talli gie wkoll penalizzat darbtejn in vjolazzjoni tal-artikolu konvenzjonali fuq citat.

28. Il-konsiderazzjonijiet premessi huma msahhin b`dak li osservat il-Qorti Ewropeja fil-kaz ta` Lucky Dev v. Sweden [Appl.7356/10, deciz 27 Novembru 2014] fejn, wara li osservat li "..the aim of Article 4 of Protocol Np.7 is to prohibit the repetition of criminal proceedings that have been concluded by a final decision..." qalet li l-fatt wahdu li kien hemm duplikazzjoni ta` proceduri, kriminali u amministrattivi, ghaddejjin fl-istess hin ma jinvolvix ksur tal-Artikolu 4 tal-Protokoll 7. Dak li f`dak il-kaz kien jinvolvi ksur ta` dak l-artikolu konvenzjonali kien il-fatt li, ghalkemm il-proceduri kriminali kienu gew konkjuzi qabel il-proceduri amministrattivi bil-liberatorja tal-applikant, dawn l-ahhar proceduri damu ghaddejjin ghal 9 xhur ohra, wara li l-applikanti kienet giet liberata. "Therefore the applicant was tried "again" for an offence for which she had already been finally acquitted".

29. Fid-dawl tal-premess, fil-kaz odjern jirrizulta li, fiz-zmien meta ttiehdu passi kriminali kontra r-rikorrent konkluzi bis-sejbien ta` htija tar-reati li bihom kien gie akkuzat u konsegwentement ikkundannat piena, kienu gia` gew imposti fuqu multi "amministrattivi" ta` entita` tant severa li ghandhom jitqiesu sanzjoni ta` natura penali. Ghaldaqstant fid-dawl tal-fatti kif zvolgew, il-proceduri kriminali kontra tieghu huma vjolattivi tal-Artikoli 4 tal-Protokoll 7. Dan ghandu jwassal ghan-nullita` tas-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Magistrati [Malta] fid-9 ta` Marzu 2010 kif riformata mill-Qorti Kriminali fil-31 ta` Ottubru 2013.

Il-Qorti hija tal-fehma illi l-premess ighodd ghall-kaz tal-lum. Ghalhekk tghid illi l-imposizzjoni ta` multi u penali amministrattivi kumulattivi applikati kontra r-rikorrent jiksru l-Art 4 Prot 7 tal-Konvenzjoni.qeghdin jikskumullativi qeghdin iledu d-drittijiet fondamentali tar-rikorrent ai termini tal-Artikolu 4 tal-Protokoll 7 tal-Konvenzjoni.

Ghalhekk it-tieni parti tat-tielet talba qeghda tkun <u>milqugha</u>.

5) <u>Ir-raba`, il-hames u s-sitt talbiet</u>

Ir-raba` talba taqra –

Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti l-hekk imsejha `short-payment penalties` jiksru id-drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Konvenzjoni Ewropeja ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet u l-Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem fl-Artikolu 1 tal-Ewwel Protokoll li hemm mal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (tgawdija tal-proprjeta`).

Il-hames talba taqra -

Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti l-hekk imsejha `short-payment penalties` jiksru id-drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Kostituzzjoni ta` Malta fl-Artikolu 37 (Protezzjoni minn privazzjoni ta` proprjeta` bla kumpens).

Is-sitt talba taqra –

Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti id-disposizzjonjiet imsemmija tal-Kap 406 dwar l-imghax u l-penali amministrattivi jiksru id-Drittijiet u Libertajiet Fondamentali tar-rikorrenti kif protetti mill-Konvenzjoni Ewropeja

ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet u l-Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem fl-Artikolu 1 ta` l-Ewwel Protokoll li hemm mal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (tgawdija tal-proprjeta`).

Ghalkemm ir-rikorrent qieghed jitlob dikjarazzjoni li kien hemm vjolazzjoni, dawn it-tliet talbiet partikolari jinkorru l-istess vena tat-talbiet ta` qabilhom.

Meta aktar kmieni din l-Qorti ghamlet il-konsiderazzjonijiet taghha dwar multi, imghax u penalitajiet, dak li qalet ighodd ghall-materji li ssemmew mir-rikorrent fir-raba`, fil-hames u fit-sitt talbiet.

Ghalhekk qeghda <u>tastjeni</u> milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tar-raba`, tal-hames u tas-sitt talbiet.

6) <u>L-ghaxar talba</u>

Taqra hekk -

Tiddikjara illi ghar-ragunijiet fuq esposti nkiser l-ewwel artikolu tar-raba` protokoll li hemm mal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali (Projbizzjoni ta` prigunerija ghal dejn).

Skond l-Art 1 tal-Prot 4 tal-Konvenzjoni, *hadd ma ghandu jigi privat mill-liberta` tieghu unikament minhabba l-inkapacita` tieghu li jwettaq obbligazzjoni kuntrattwali.*

Il-Qorti taghmel riferenza ghad-decizjoni tal-ECHR tas-27 ta` Lulju 2010 fil-kaz ta` "**<u>Gatt v. Malta</u>**" fejn ghalkemm hemm ic-cirkostanzi kienu differenti minn dawk tal-kaz tal-lum, l-ECHR irrilevat hekk –

Bearing in mind that the Convention and its Protocols have to be read as a whole, the Court draws attention to the provision of Article 1 of Protocol No. 4 which prohibits imprisonment merely on the ground of inability to fulfil a contractual obligation. The Court has already expressed reservations about the imprisonment in default system, considering it as constituting an archaic custodial measure available only to the Treasury (in the French system) (see Göktan v. France, no. 33402/96, § 51, ECHR 2002V). However, it noted that Article 1 of Protocol No. 4 would not apply to such a system, since the provision prohibits imprisonment for debt solely when the debt arises under a contractual

obligation (see Göktan, cited above § 51). However, although the circumstances in the present case are different to those in Göktan and require a further analysis under Article 1 of Protocol No. 4, the Court is ready to accept that the Government could rely on the first limb of Article 5 § 1 (b) as a ground for the applicant`s detention.

Fil-kaz tal-lum, il-kundanna tar-rikorrent ghall-hlas tal-multa mill-Qorti tal-Magistrati ma kenitx minhabba xi obbligu <u>kontrattwali</u> tieghu. Inoltre ma rrizultax li l-multa kienet konvertita ghal prigunerija.

Ghalhekk il-Qorti qeghda <u>tichad</u> l-ghaxar (10) talba.

7) <u>It-talbiet l-ohra</u>

Il-qorti sejra tipprovdi dwar it-talbiet li fadal. Dawn huma :-

Is-seba` (7) talba li taqra –

Tikkancella u/jew tnaqqas l-imghax legali u penali amministrattivi imposti fuq ir-rikorrent.

It-tmien (8) talba li taqra –

Tiddikjara li ir-rikorrent sofra danni bil-ksur tad-drittijiet tieghu kif intqal.

Id-disa` (9) talba li taqra –

Tiffissa kumpens xieraq dovut lir-rikorrenti u tikkundana lill-intimati jew min minnhom ihallas il-kumpens kif hekk likwidat.

Il-hdax (11) –il talba li taqra –

Thassar is-sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati kif jirrisultaw mill-anness Dok A fl-ismijiet Pulizija vs Robert Ciantar fejn ir-rikorrent gie misjub hati kif jirrisulta mill-anness dokument u thassar ukoll id-digrieti imsemmija fuq ghall-konversjoni tal-multi hemm imsemmija ghal piena karcerarja, kollox kif intqal fuq u ghar-ragunijiet fuq premessi.

It-tnax (12) –il talba li taqra –

Taghti kull rimedju, direttiva u kumpens li jidhrilha xieraq.

Il-Qorti sabet vjolazzjoni tal-principju ta` *ne bis in idem* hekk kif imhares bl-Art 4 tal-Prot 7.

Bl-Att XIV tal-2013 saru emendi fil-Kap 406. Fost l-emendi, kien hemm emenda ghall-Art 76 tal-Kap 406 fis-sens illi fejn qabel il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali setghet timponi multa ta` bejn €5 sa €20 kuljum, illum tista` timponi multa ta` €5 ghal kull gurnata.

L-intimati jikkontendu lib l-Att XIV tal-2013 kienu mhassra l-multi li kienu mposti fuq ir-rikorrent.

Din il-fehma mhijiex kondiviza mill-Qorti.

Id-disposizzjoni rilevanti hija l-Art 6 li jaqra –

(1) Id-dispozizzjonijiet ta' dan l-artikolu ghandhom japplikaw dwar kull reat kontra l-artikolu 76 tal-Att principali li dwaru fil-jum li jipprecedi l-jum li fih jidhlu fis-sehh id-dispozizzjonijiet ta' dan l-Att, jew ma jkunu ghadhom inbdew ebda procedimenti kriminali jew dawk il-procedimenti jkunu ghadhom pendenti quddiem xi Qorti.

(2) Fejn qabel il-jum li jipprecedi l-jum li fih jidhlu fis-sehh id-dispozizzjonijiet ta' dan l-Att, persuna tkun giet kundannata ghall-hlas ta' multa ghal kull jum illi fih ikun jibqa' jsehh xi nuqqas, kull ammont ta' dik il-multa ta' kuljum, kemm jekk konfermat b'sentenza definittiva ta' xi Qorti u kemm jekk le, ghandu jigi komputat mill-gdid bir-rati previsti f'dan l-Att :

Izda meta persuna tkun wehlet il-multa ta' kuljum li ghaliha hemm referenza f'dan is-subartikolu minhabba f'reat kontra l-artikolu 76 tal-Att principali li ma jkunx reat previst fil-paragrafu (c) tal-imsemmi artikolu, dik il-multa ta' kuljum ghandha tithassar :

Izda ukoll xejn f'dan l-artikolu ma ghandu jigi interpretat bhala li jaghti xi dritt lil xi persuna biex titlob ir-rifuzjoni ta' xi multa digà mhallsa.

L-Art 76(3) tal-Kap 406 jirreferi ghal meta persuna registrata ma tipprezentax id-denunzja fil-hin stipulat. Dak kien ir-reat li bih kien akkuzat ir-rikorrent.

Ghalhekk il-kaz kif prospettat mill-intimati ma jghoddx fil-kaz tar-rikorrent.

L-intimati jsostnu li r-rikorrent seta` bbenefika mill-amnestija li kien hareg il-Gvern fil-mizuri tal-Budget tal-2012.

Kif jidher mid-dokument esebit a fol 82, ir-rikorrent kien gie nfurmat dwar l-amnestija. Skond l-A.L. 456 tal-2011 jirrizulta illi *b`effett mill-1 ta` Jannar 2012, imghax u penali amministrattiva m`ghandhomx jibqghu jiddekorru fuq xi ammont ta` taxxa dovuta f`xi zmien ta` taxxa taht l-Att dwar it-Taxxa tad-Dwana u tas-Sisa u l-Att tal-1994 dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud."*

Fir-regolamenti inghad kif kellhom jitnaqqsu l-multi u l-penali amministrattivi.

Din il-Qorti hija tal-fehma illi konformement mas-sejbien tal-vjolazzjoni kif fuq inghad hija sejra tilqa` il-hdax (11) –il talba. Propju ghaliex qeghda tkun milqugha l-hdax (11) –il talba, ma tarax li ghandha tipprovdi dwar is-seba` (7) talba kif talab ir-rikorrent.

Il-Qorti mhijiex sejra takkorda t-tmien (8) talba billi sprovvista minn prova dwar l-istess.

Dwar id-disa` (9) talba, il-Qorti hija tal-fehma li l-akkoljiment tal-hdax (11) –il talba hija rimedju bizzejjed. Fir-rigett tad-disa` (9) talba, il-Qorti hadet konsiderazzjoni tal-fatt illi ma kienx legittimu l-argument tar-rikorrent li ma kienx possibbli ghalih illi jhallas it-taxxa dovuta, meta huwa risaput illi t-taxxa kienet tirrapprezenta flus li r-rikorrent suppost gabar minghand il-konsumatur mhux ghalih izda ghall-erarju pubbliku. Anke jekk ir-rikorrent kien qieghed jikkontesta l-legittimita` tal-multi u tal-penali, seta` jibbenfika mill-iskema offruta bla pregudizzju ghall-posizzjoni li ha fil-kawza tal-lum. Lanqas ma hija l-Qorti sejra toqghod fuq l-impressjoni li ttenta jaghti r-rikorrent illi l-problemi li sab ruhu fihom kienu mputabbli ghal disgwid li kellu mal-accountant tieghu li mbaghad telaq minn Malta. Din tal-accountant kienet allegazzjoni li gab `il quddiem ir-rikorrent minghajr ma ppruvaha. Jekk wiehed jaccetta li kellu xi problema mal-accountant, il-modus operandi ritardatarju tar-rikorrent fil-prezentata tad-denunzji baqa` li kien anke in segwitu.

Decide

Ghar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qeghda taqta` u tiddeciedi din il-kawza billi :

Tichad l-ewwel (1), it-tieni (2) u t-tielet (3) eccezzjonijiet preliminari.

Tilqa` biss parzjalment l-eccezzjonijiet fil-mertu.

Tichad l-ewwel (1) talba.

Tichad dik il-parti tat-tieni (2) talba li hija senjalata bl-ittra (a).

Tilqa` dik il-parti tat-tieni (2) talba li hija senjalata bl-ittra (b) u ghalhekk issib illi fil-kaz tar-rikorrent is-subinciz tlieta (3) tal-Artikolu Tlieta u Tmenin (83) tal-Att Dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, Kap 406 tal-Ligijiet ta` Malta, kiser l-Artikolu Erbgha (4) tal-Protokoll Sebgha (7) tal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali.

Tichad dik il-parti tat-tielet (3) talba fejn ir-rikorrent talab dikjarazzjoni ta` ksur tal-Artikolu 37 tal-Kostituzzjoni ta` Malta.

Tilqa` dik il-parti tat-tielet (3) talba billi tiddikjara illi bl-imposizzjoni fil-konfront tar-rikorrent ta` imghax u penali amministrattivi skond id-disposizzjonijiet citati mir-rikorrent tal-Att Dwar it-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud, Kap 406 tal-Ligijiet ta` Malta, sar ksur ta` l-Artikolu Erbgha (4) tal-Protokoll Sebgha (7) tal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali.

Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tar-raba` (4), tal-hames (5) tas-sitt (6) u tat-tnax (12) –il talbiet.

Tichad is-seba` (7) it-tmien (8) id-disa` (9) u l-ghaxar (10) talbiet.

Tilqa` l-hdax (11) –il talba.

Bl-applikazzjoni tal-Art 223(3) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta` Malta, tordna li kull parti tbati l-ispejjez taghha.

Onor. Joseph Zammit McKeon
Imhallef

Amanda Cassar
Deputat Registratur